

Lovforslag nr. L 227. Fremsat den 19. februar 1992 af industriministeren (Anne Birgitte Lundholt)

Forslag

til

Lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v.

Kapitel 1

Lovens område

§ 1. Denne lov omfatter:

- 1) Selvstændig erhvervsvirksomhed ved servering af spise- og drikkevarer.
- 2) Selvstændig erhvervsvirksomhed ved modtagelse af overnattende gæster med mulighed for servering.
- 3) Servering af spise- og drikkevarer ved enkeltstående arrangementer, jf. § 22.
- 4) Udlevering af stærke drikke til nydelse på eller ved forretningsstedet, jf. § 24.

Stk. 2. For andelsforeninger og andre foreninger gælder loven i det omfang, deres virksomhed udadtil fremtræder som erhvervsvirksomhed, eller der serveres stærke drikke for medlemmerne mod betaling.

Stk. 3. Ved servering forstås i denne lov salg af spise- eller drikkevarer til nydelse på eller ved salgsstedet.

Stk. 4. Ved stærke drikke forstås i denne lov

- 1) vin, frugtvin og andre ved alkoholgæring fremkomne drikke med over 24 rumprocent alkohol,
- 2) destillerede alkoholiske (ethanolholdige) drikke,
- 3) øl med 24 vægtprocent alkohol (ethanol) eller derover og
- 4) drikke tilsat de i nr. 1-3 nævnte drikke.

Stk. 5. Offentlige institutioners virksomhed omfattes ikke af lovens kapitel 2 og 3.

Kapitel 2

Almindelige bestemmelser

Næringsbrev

§ 2. Enhver, der driver erhverv som nævnt i § 1, skal til hvert forretningssted have næringsbrev som restauratør og hotelvært, jf. dog kapitel 4 og 5.

Stk. 2. I ansvarlige interessentskaber og i kommanditselskaber skal alle fuldt ansvarlige deltagere have næringsbrev.

Stk. 3. Næringsbrev udstedes af politimesteren i den politikreds, hvor forretningsstedet findes, i København af magistraten. Forretningsstedets adresse anføres på næringsbrevet.

Stk. 4. Virksomheden må ikke påbegyndes, før næringsbrev er udstedt, og før vedkommende myndighed har godkendt de pågældende lokaler. Er lokalerne godkendt, kan et aktieselskab eller et anpartsselskab under stiftelse dog drive virksomhed, indtil næringsbrevet kan udstedes efter registreringen, når selskabet er anmeldt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, og politimesteren, i København magistraten, har udstedt erklæring om, at de udpegede direktører og bestyrelsesmedlemmer opfylder betingelserne i § 3.

§ 3. Personer har ret til næringsbrev, når de

- 1) har bopæl her i riget,
- 2) er myndige og
- 3) ikke har anmeldt betalingsstandsning eller er under konkurs.

Stk. 2. Næringsbrev kan nægtes, såfremt ansøgeren har betydelig forfalden gæld til det offentlige, hvorved forstås beløb i størrelsesordenen 50.000 kr. og derover. Næringsbrev kan endvidere nægtes under de omstændigheder, der er nævnt i borgerlig straffelovs § 78, stk. 2.

Stk. 3. Kravet i stk. 1 om bopæl her i riget bortfalder i det omfang, dette har hjemmel i international aftale eller ved bestemmelser fastsat af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Stk. 4. Politimesteren, i København magistraten, kan tillade, at der udstedes næringsbrev til personer, som ikke opfylder betingelserne i stk. 1, nr. 1 og 2. Gives tilladelse til en person, der ikke har bopæl her i riget eller er myndig uden at have fået tilladelse efter myndighedsloven til at drive virksomhed på egen hånd, skal virksomheden ledes af en bestyrer, der opfylder betingelserne i stk. 1, nr. 1 og 2, jf. stk. 2, 2. pkt.

§ 4. Her i landet registrerede aktieselskaber og anpartsselskaber har ret til næringsbrev, såfremt direktørerne og flertallet af bestyrelsesmedlemmerne opfylder betingelserne i § 3. Det samme gælder andre her i landet hjemmehørende selskaber med begrænset ansvar (herunder selskaber med vekslende medlemstal eller vekslende kapital), foreninger, fonde og andre selvejende institutioner. Næringsbrev kan nægtes, såfremt det selskab, forening m.v., hvortil der søges næringsbrev, har betydelig forfalden gæld til det offentlige. Ved betydelig forfalden gæld forstås beløb i størrelsesordenen 50.000 kr. og derover.

Stk. 2. Filialer af udenlandske selskaber m.v. af den i stk. 1 nævnte art har ret til næringsbrev, såfremt dette er hjemlet i international aftale eller ved bestemmelser fastsat af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Næringsbrev kan herudover udstedes efter tilladelse af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Ansøgning, gebyr og navn på forretningssted

§ 5. Ansøgning om næringsbrev, alkoholbevilling, tilladelser eller dispensationer kan indgives til politimesteren, i København magistraten.

Stk. 2. For næringsbrev betales gebyr efter bestemmelser fastsat af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Gebyret tilfalder staten, i København dog kommunen.

Stk. 3. På forretningssteder og automater skal indehaverens navn være anført på et iøjnefaldende sted.

Næringsområdet

§ 6. Restaurations- og hotelvirksomhed skal drives fra fast forretningssted.

Stk. 2. Ud af huset må der kun sælges tillavet mad, brød og kager samt drikkevarer dog ikke stærke drikke. Har virksomheden alkoholbevilling, kan stærke drikke dog sælges sammen med og som forholdsmæssigt tilbehør til tillavet mad.

Bortfald af næringsbrev

§ 7. Retten til at drive næring bortfalder, når indehaveren af næringsbrevet dør, jf. dog stk. 3. Det samme gælder, hvis næringsbrevindehaveren ikke længere opfylder betingelserne i § 3, stk. 1, for at få næringsbrev. Betalingsstandsning medfører dog ikke bortfald af næringsbrev. Politimesteren, i København magistraten, kan undtage fra bestemmelsen i 2. pkt.

Stk. 2. Retten til at drive næring kan fratages af politimesteren, i København magistraten, såfremt den næringsdrivende har betydelig forfalden gæld til det offentlige, hvorved forstås beløb i størrelsesordenen 100.000 kr. og derover. Næringsbrevet kan fratages for et tidsrum af 1 til 5 år eller indtil videre. Afgørelsen skal indeholde oplysning om adgang til domstolsprøvelse og om fristen herfor.

Stk. 3. En afgørelse efter stk. 2 kan af den afgørelsen vedrører, forlanges indbragt for domstolene. Anmodning herom skal fremsættes over for politimesteren, i København magistraten, inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Politimesteren, i København magistraten, anlægger sag mod den pågældende i den borgerlige retsplejes former. Anmodning om sagsanlæg har ikke opsættende virkning, men retten kan bestemme, at den pågældende under sagens behandling skal have adgang til at udøve virksomheden. Ankes en dom, hvorved en fratagelse ikke findes lovlig, kan den ret, der har afsagt dommen, eller den ret, hvortil sagen er indbragt, bestemme, at virksomheden ikke må udøves under ankesagens behandling.

Stk. 4. En afgørelse efter stk. 2 kan til enhver tid efter ansøgning ophæves af politimesteren, i København magistraten. Hvis en ansøgning

herom afslås, kan ansøgeren forlange afgørelsen prøvet ved domstolene, såfremt fratagelsen er sket indtil videre, og der er forløbet mindst 5 år efter fratagelsen og mindst 2 år efter, at ophævelsen senest er nægtet ved dom. Bestemmelserne i stk. 3, 2. og 3. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 5. Efter anmeldelse til politimesteren, i København magistraten, kan et dødsbo, en ægtefælle, der sidder i uskiftet bo, et konkursbo eller en værge for en umyndiggjort uden næringsbrev fortsætte afdødes, skyldnerens eller den umyndiggjortes virksomhed med henblik på afvikling, afhændelse eller lignende. Adgangen hertil gælder kun indtil et år efter dødsfaldet, konkursdekrætet eller umyndiggørelsen. I særlige tilfælde kan politimesteren, i København magistraten, forlænge fristen.

Bestyrere

§ 8. Den daglige drift af virksomheden skal ledes af næringsbrevindehaveren selv eller af en bestyrer. Drives virksomhed fra flere forretningssteder, må kun ét af disse ledes af næringsbrevindehaveren. Hvert af de øvrige forretningssteder skal ledes af en bestyrer.

Stk. 2. Er næringsbrevindehaveren et af de i § 4 nævnte selskaber eller lignende, skal hvert af virksomhedens forretningssteder ledes af en bestyrer. Det samme gælder for de i § 7, stk. 5, nævnte boer.

Stk. 3. Bestyrere skal opfylde betingelserne i § 3, stk. 1, nr. 1 og 2, jf. stk. 2, 2. pkt. Politimesteren, i København magistraten, kan undtage fra betingelsen i § 3, stk. 1, nr. 1.

Stk. 4. Bestyrere skal anmeldes til politimesteren, i København magistraten.

Stk. 5. Politimesteren, i København magistraten, kan tillade, at en person som indehaver eller bestyrer leder mere end ét forretningssted.

Stk. 6. Bestyreren har samme strafferetlige ansvar for virksomhedens drift som indehaveren af næringsbrevet.

Kapitel 3

Alkoholbevilling

Restaurationslokalers forbindelse med andre lokaler

§ 9. Virksomhed med servering af stærke drikke må ikke drives i lokaler, der benyttes til anden næringsvirksomhed, eller i lokaler, som

står i forbindelse med andre salgslokaler, medmindre lokalerne har hver sin indgang fra et sted, hvortil der er offentlig adgang.

Stk. 2. Uanset bestemmelserne i stk. 1 må der

- 1) i lokaler i forretninger, hvor det samlede gulvareal i salgslokalerne er mindst 800 m², drives virksomhed med servering af stærke drikke,
- 2) i lokaler i hoteller udøves frisørvirksomhed og sælges varer til personlig brug for gæsterne og varer, der må sælges fra kiosker, jf. lov om butikstid, samt gaveartikler,
- 3) i lokaler i idrætshaller og i foreningslokaler sælges varer til personlig brug for medlemmerne og varer, der må sælges fra kiosker, samt sportsrekvisitter og -udstyr, emblemer og lignende, og
- 4) afholdes salgsudstillinger i de almindelige restaurations- og hotellokaler.

Stk. 3. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan fastsætte regler, der giver mulighed for servering eller salg i videre omfang end nævnt i stk. 2, nr. 1-3.

Bevillingsmyndigheden

§ 10. Stærke drikke må kun serveres i virksomheder med alkoholbevilling, jf. dog kapitel 4 og 5.

Stk. 2. Alkoholbevilling gives og fornys af kommunalbestyrelsen efter forhandling med politiet. For virksomheder omfattet af § 11, stk. 2, gives og fornys bevilling dog af Landsbevillingsnævnet. Bevillingen gælder et bestemt forretningssted og for et tidsrum af 8 år. Bevillingen kan efter omstændighederne begrænses og betinges.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan nedsætte et bevillingsnævn til at træffe afgørelser, der efter denne lov er henlagt til kommunalbestyrelsen. Bevillingsnævnet består af politimesteren og indtil 6 andre medlemmer. Personer, der ikke er medlemmer af kommunalbestyrelsen, kan være medlem af nævnet. I København består nævnet af borgmesteren for den magistratsafdeling, under hvilken næringssager hører, som formand, 5 medlemmer valgt af borgerrepræsentationen ved forholdstalsvalg og en repræsentant for politiet valgt af politidirektøren.

Stk. 4. Et bevillingsnævns afslag kan indbringes for kommunalbestyrelsen, i København den samlede magistrat, inden 4 uger ef-

ter, at afslaget er givet. Afslaget skal indeholde oplysning om adgangen til at indbringe afgørelsen for kommunalbestyrelsen, i København magistraten, og om fristen herfor.

Landsbevillingsnævnet

§ 11. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen nedsætter et Landsbevillingsnævn bestående af en formand, der har bestået juridisk kandidateksamen, samt 2 andre medlemmer, hvoraf 1 repræsenterer kommunale interesser. Medlemmerne udnævnes for et tidsrum af 4 år ad gangen. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fastsætter nævnets forretningsorden.

Stk. 2. Kun Landsbevillingsnævnet kan give og forny alkoholbevillinger, når virksomheden drives:

- 1) i ejendomme, der tilhører staten,
- 2) i ejendomme, der tilhører en kommune, for så vidt ejendommene overvejende er indrettet til restaurations- eller hotelvirksomhed, eller
- 3) i tog, fly og skibe i fart.

Behandling af bevillingsansøgninger

§ 12. Bevillingsmyndigheden skal ved afgørelsen af, om alkoholbevilling vil kunne gives, iagttage samfundsmæssige, ædruelighedsmæssige, ordensmæssige og dermed sammenhængende hensyn. Der kan herved navnlig lægges vægt på:

- 1) om der af bevillingsansøgeren, medlemmer af direktion eller bestyrelse eller andre, der kan øve en bestemmende indflydelse på virksomhedens drift, er udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at virksomheden ikke vil blive drevet på forsvarlig måde,
- 2) bevillingsansøgerens forretningsmæssige kvalifikationer, herunder om det må antages, at ansøgeren vil være egnet til at drive restaurationsvirksomhed på betryggende måde,
- 3) bevillingsansøgerens økonomiske forhold og finansieringsplan, driftsbudget samt likviditetsbudget for virksomheden, herunder om det må anses for godt gjort, at virksomheden vil blive drevet for ansøgerens egen regning og risiko,
- 4) størrelse, indretning og karakter i øvrigt af restaurationsvirksomheden,

- 5) restaurantens beliggenhed, hvorved der kan anlægges byplanmæssige betragtninger, således at der kan vises tilbageholdenhed med at give tilladelse til nyoprettede restaurationsvirksomheder med servering af stærke drikke i egentlige boligkvarterer eller nær skoler eller andre institutioner, der søges af unge,
- 6) om der som følge af en for stærk lokal koncentration af restaurationsvirksomheder med alkoholbevilling kan befrygtes uforvarsligt restaurationsdrift eller andre ædrueligheds- eller ordensmæssige problemer, eller
- 7) om der foreligger andre konkrete ædruelighedsmæssige og dermed sammenhængende sociale og politimæssige forhold, der gør det betænkeligt, at alkoholbevilling gives.

Alkoholbevilling til personer

§ 13. Alkoholbevilling kan kun meddeles personer, der opfylder nedenstående betingelser:

- 1) ansøgeren har næringsbrev til det pågældende forretningssted,
- 2) er fyldt 25 år eller, hvis ansøgeren har afsluttet en uddannelse inden for hotel- og restaurationsfaget, 23 år,
- 3) ikke er umyndiggjort eller under lavværgeomål, og
- 4) der ikke foreligger forhold, som efter § 16, stk. 2 og 4, er til hinder for meddelelse af bevilling.

Stk. 2. I ansvarlige interessentskaber og i kommanditselskaber skal alle fuldt ansvarlige deltagere have alkoholbevilling.

Alkoholbevilling til selskaber

§ 14. Alkoholbevilling kan kun meddeles selskaber m.v., jf. § 4, der opfylder nedenstående betingelser:

- 1) selskabet har næringsbrev til det pågældende forretningssted,
- 2) direktionens medlemmer og flertallet af bestyrelsesmedlemmerne opfylder betingelserne i § 13, stk. 1, nr. 2 og 3, og
- 3) der ikke foreligger forhold, som efter § 16, stk. 1, 2 og 5, er til hinder for meddelelse af bevilling.

Stk. 2. Bevillingsmyndigheden kan undtage fra bestemmelsen i stk. 1, nr. 2.

Stk. 3. Såfremt der i selskaber m.v. indtræder nye medlemmer i direktionen eller bestyrelsen, eller såfremt en aktionær eller en anpartshaver efter bevillingens meddelelse opnår besiddelse af 30 pct. eller mere af selskabskapitalen, skal dette inden 4 uger anmeldes til politimesteren, i København magistraten. Oplysningerne forelægges herefter for bevillingsmyndigheden til prøvelse af, om bevillingen er bortfaldet efter § 18.

Bestyrere i virksomheder med alkoholbevilling

§ 15. Bestyrere i virksomheder, der har alkoholbevilling, skal opfylde betingelserne i § 13, stk. 1, nr. 2 og 3, og § 16, stk. 2. De skal have bopæl her i riget, medmindre bevillingsmyndigheden undtager fra denne betingelse. Endvidere må de ikke have udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at de ikke vil lede virksomheden på forsvarlig måde.

Stk. 2. Bestyrere i virksomheder med alkoholbevilling skal godkendes af bevillingsmyndigheden.

Finansiering m.v.

§ 16. Alkoholbevilling kan uden tilladelse fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kun meddeles selskaber m.v., såfremt disses vedtægter indeholder bestemmelser om, at

- 1) Aktier, anpartar eller andelsbeviser ikke kan udstedes eller overdrages til nogen, der fremstiller eller forhandler drikkevarer.
- 2) Alle aktier eller andelsbeviser skal lyde på og noteres på navn.
- 3) Overdragelse af aktier, anpartar eller andelsbeviser kræver samtykke fra bestyrelsen eller for et anpartsselskab uden bestyrelse samtykke fra direktionen.

Stk. 2. Personer og selskaber m.v., der har alkoholbevilling, og bestyrere for disse virksomheder må ikke uden tilladelse fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen lade sig finansiere helt eller delvist ved lån under nogen form, indskud, usædvanlig kredit eller sikkerhedsstillelse af nogen, som fremstiller eller forhandler drikkevarer, eller som er medlem af direktion eller bestyrelse i selskaber m.v., som fremstiller eller forhandler drikkevarer. Tilsvarende gælder modtagelse af gaver af ikke ubetydelig værdi, bestemt til anvendelse i bevillingshaverens virksomhed.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 2 finder ikke anvendelse med hensyn til lån, indskud eller sikkerhedsstillelse ydet af finansieringsinstitutter, hvis vedtægter sikrer en sådan uafhængighed af leverandører af drikkevarer, at de kan godkendes af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Stk. 4. Alkoholbevilling kan ikke uden tilladelse fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen meddeles personer, som fremstiller eller forhandler drikkevarer, eller personer, der er medlem af direktion eller bestyrelse i selskaber m.v., som fremstiller eller forhandler drikkevarer.

Stk. 5. Alkoholbevilling kan ikke uden tilladelse fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen meddeles selskaber m.v., som fremstiller eller forhandler drikkevarer, eller i hvilke noget medlem af direktion eller bestyrelse fremstiller eller forhandler drikkevarer eller er medlem af direktion eller bestyrelse i andre selskaber, som fremstiller eller forhandler drikkevarer.

Gebyr og midlertidig tilladelse

§ 17. For alkoholbevilling betales gebyr til kommunen efter bestemmelser fastsat af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Stk. 2. Når ansøgning om bevilling er indgivet, kan politimesteren, i København politidirektøren, tillade, at stærke drikke serveres. Tilladelse gives for et bestemt tidsrum, dog længst indtil endelig afgørelse er truffet.

Bortfald af alkoholbevilling

§ 18. En alkoholbevilling bortfalder,

- 1) når bevillingshaveren dør, jf. dog stk. 3,
- 2) når bevillingens gyldighedstid udløber, uden fornyelse finder sted,
- 3) når bevillingshaveren ikke længere udnytter alkoholbevillingen,
- 4) hvis bevillingshaveren ikke længere har næringsbrev eller opfylder betingelserne i § 13, stk. 1, nr. 3, eller § 14, stk. 1, nr. 2,
- 5) hvis bevillingshaveren ikke længere opfylder betingelserne i § 16, stk. 1, 4 eller 5, for at opnå alkoholbevilling, eller
- 6) når en i medfør af § 10, stk. 2, 4. pkt., stillet betingelse for bevillingen ikke længere er opfyldt.

Stk. 2. Det påhviler bevillingshaveren at underrette bevillingsmyndigheden, hvis bevillingen ikke udnyttes.

Stk. 3. Afdødes ægtefælle har ret til at overtage bevillingen, hvis vedkommende har sam-

levet med afdøde indtil dennes død og opfylder betingelserne i § 13, stk. 1. Bevillingsmyndigheden kan tillade, at en efterlevende ægtefælle, der ikke er fyldt 25 år, overtager bevillingen.

Stk. 4. Bestemmelsen i § 7, stk. 5, gælder for alkoholbevillinger.

Stk. 5. Godkendelse af en bestyrer bortfalder, hvis denne ikke længere opfylder betingelserne for at blive godkendt, jf. § 15, stk. 1.

Fratagelse af alkoholbevilling

§ 19. Har en bevillingshaver gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen forsømmelse i virksomheden, kan bevillingsmyndigheden efter forslag fra politiet inddrage bevillingen. Det samme gælder, hvis virksomheden drives på en sådan måde, at drukkenskab, prostitution, uterlighed eller strafbare handlinger derved vil kunne fremmes, og politiet tidligere har advaret bevillingshaveren.

Stk. 2. Afgørelser efter stk. 1 kan af bevillingshaveren kræves indbragt for domstolene. Afgørelsen skal indeholde oplysning om adgangen hertil og om fristen herfor.

Stk. 3. Begæring efter stk. 2 skal fremsættes over for bevillingsmyndigheden inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Bevillingsmyndigheden anlægger sag mod den pågældende i den borgerlige retsplejes former.

Stk. 4. Begæring om sagsanlæg har opsættende virkning, men retten kan ved kendelse bestemme, i hvilket omfang den pågældende under sagens behandling må drive virksomheden. Såfremt bevillingsmyndighedens afgørelse ved dommen findes lovlig, kan det i denne dom bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning.

Stk. 5. Bestemmelserne i stk. 1-4 gælder for bestyrere, der er godkendt efter § 15.

Kapitel 4

Virksomhed hvortil ikke kræves næringsbrev

§ 20. Til kantinevirksomhed kræves ikke næringsbrev. Ved kantinevirksomhed forstås servering i dertil indrettede lokaler i eller i tilknytning til arbejdspladser og tilsvarende steder for personer, der er beskæftiget i virksomheden, og for personer med ærinde i virksomheden.

Stk. 2. Såfremt der i kantinen serveres stærke drikke, skal den daglige drift varetages af en person, der opfylder betingelserne i § 3, stk. 1, nr. 1, og § 13, stk. 1, nr. 2 og 3. På kantineindehavere og kantinebestyrere finder bestemmelserne i § 16, stk. 2, tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. I kantiner må der ikke serveres, nydes eller udleveres andre stærke drikke end øl og bordvin.

Stk. 4. Fra kantiner må der, også til medtagelse uden for virksomheden, sælges tillavet mad, brød, kager og drikkevarer, dog ikke stærke drikke, samt varer til brug i virksomheden og varer, der må sælges fra kiosker, jf. lov om butikstid.

Stk. 5. Politiet kan forbyde driften af en kantine, hvis reglerne for kantinevirksomhed tilsidesættes, eller kantinen drives på en måde som nævnt i § 19, stk. 1, 2. pkt.

Stk. 6. Kantiner må holdes åbne fra ½ time før arbejdstidens begyndelse til 1½ time efter arbejdstidens ophør. I lukketiden må der ikke serveres i kantine lokalerne. Dette gælder dog ikke ved sammenkomster, som bekostes af vedkommende virksomhed, eller som foranstalles af virksomhedens personale. Endvidere kan lokalerne i lukketiden anvendes i henhold til lejlighedstilladelse, jf. § 22, stk. 2-7.

§ 21. Næringsbrev kræves ikke for personer ved

- 1) modtagelse i mindst 30 dage af overnattende gæster med mulighed for servering eller
- 2) modtagelse af overnattende gæster med mulighed for servering alene af morgenmåltid, når der ikke modtages gæster i mere end 3 værelser med tilsammen højst 8 sengepladser, og der ikke serveres stærke drikke.

Kapitel 5

Enkeltstående arrangementer

§ 22. Ved fester, møder og lignende særlige lejligheder kan en af loven omfattet virksomhed udøves uden adkomst af en person, der er fyldt 18 år, såfremt serveringen alene omfatter brød, kager, is, pølser, burgers, smørrebrød og lignende enkel bespisning samt drikkevarer, dog ikke stærke drikke. Foregår serveringen udendørs, skal politiet underrettes senest 3 dage før arrangementets afholdelse. Serveringen kan tillige omfatte øl af skattekategori I og bord-

vin, såfremt den foregår indendørs for højst 150 personer og udøves af en person, der er fyldt 25 år. Politiet kan fastsætte vilkår for virksomhedens udøvelse eller forbyde virksomheden.

Stk. 2. Politiet kan ved de lejligheder, som er nævnt i stk. 1, tillade, at en person, der er fyldt 25 år, forestår servering af de i stk. 1, 1. og 3. pkt., nævnte spise- og drikkevarer, uanset om serveringen foregår udendørs, og uanset om deltagerantallet omfatter flere end 150 personer.

Stk. 3. Politiet kan i øvrigt ved de lejligheder, som er nævnt i stk. 1, tillade, at en person, der har alkoholbevilling, enten alene eller sammen med en person, der er fyldt 25 år, udøver en af loven omfattet virksomhed. Såfremt ingen bevillingshaver vil påtage sig servering, eller der foreligger særlige forhold, kan politiet tillade, at serveringen forestås af en person, der er fyldt 25 år.

Stk. 4. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan fastsætte bestemmelser om gebyr for tilladelser efter stk. 2 og 3.

Stk. 5. Serveringspersonalet skal være fyldt 18 år, såfremt der serveres stærke drikke.

Stk. 6. Bestemmelserne i § 16, stk. 2 og 4, finder tilsvarende anvendelse ved arrangementer efter stk. 2 og 3.

Stk. 7. Med bevillingshaver i stk. 3 sidestilles en godkendt bestyrer, jf. § 15, stk. 2.

Stk. 8. Højskolers, landbrugsskolers og lignende institutioners servering ved fælles måltider for deltagere ved institutionens sammenkomster og møder kan ske uden tilladelse fra politiet.

Kapitel 6

Forskellige bestemmelser Automatsalg af stærke drikke

§ 23. Salg af stærke drikke fra automater og lignende må kun ske i forretningslokaler.

Stk. 2. Stærke drikke må kun sælges fra automater og lignende til nydelse på stedet, hvis salget finder sted i restaurationslokaler med alkoholbevilling eller i kantinelokaler. I kantine-lokaler må dog kun sælges øl og bordvin.

Stk. 3. Politiet kan forbyde opstilling af automater, hvorfra der kan købes stærke drikke, hvis disse er opstillet på steder, hvor der ikke er konstant tilsyn.

Udlevering af stærke drikke fra butikker m.v.

§ 24. I og fra butikker og lignende forretningslokaler må der ikke udleveres stærke drikke til nydelse på eller ved forretningsstedet.

Stk. 2. Uanset bestemmelsen i stk. 1 må der vederlagsfrit udleveres stærke drikke

- 1) i forretningslokaler og på udstillinger for næringsdrivende, der i væsentligt omfang fremstiller eller forhandler stærke drikke,
- 2) på udstillinger, hvortil der ikke er adgang for offentligheden, og
- 3) ved receptioner, jubilæer og lignende enkeltstående tilfælde.

Stk. 3. Politiet kan i de situationer, der er nævnt i stk. 2, forbyde udlevering af stærke drikke, hvis forholdene giver anledning dertil.

Stk. 4. Udlevering af stærke drikke må ikke finde sted til de i § 29, stk. 1, nr. 2, omhandlede personer.

Lokaler

§ 25. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan fastsætte regler om indretning og benyttelse af lokaler og lignende, der anvendes i forbindelse med den af loven omfattede virksomhed, herunder regler om virksomhedens udøvelse fra faste studepladser under åben himmel eller i lokaler i tog, fly og skibe.

Spilleautomater og optræden

§ 26. I restaurationer må der uden tilladelse opstilles 3 spilleautomater, såfremt der gives meddelelse herom til politiet.

Stk. 2. Opstilling af mere end 3 spilleautomater må kun ske med politiets tilladelse. Tilladelsen kan tilbagekaldes, hvis den giver anledning til misbrug.

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte regler om spilleautomater, herunder om opstilling, benyttelse, godkendelse og syn af spilleautomater.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte, at der for opstillede spilleautomater betales en afgift til kommunen. Afgiften opkræves kvartalsvis. Afgiften vil kunne fastsættes som et fast beløb for hver automat eller som en procentdel af det indspillede beløb eller som en kombination heraf. Afgiften må dog ikke overstige de i stk. 5 og 6 nævnte beløb.

Stk. 5. Den årlige afgift for gevinstgivende spilleautomater må højst udgøre 20.000 kr. for den første spilleautomat, 24.000 kr. for den anden og 28.000 kr. for hver af de følgende spilleautomater.

Stk. 6. Der betales ikke afgift for indtil to ikke-gevinstgivende spilleautomater. Den årlige afgift for de følgende spilleautomater må højst udgøre 4.000 kr. for hver spilleautomat.

Stk. 7. I restaurationer må optræden for offentligheden kun ske med politiets tilladelse.

Stk. 8. Politiet kan forbyde offentlig dans, musik, spil og lignende i restaurationer.

Unge personers beskæftigelse

§ 27. På serveringssteder, hvor der serveres stærke drikke, må personer under 18 år ikke være beskæftiget i serveringslokaler, garderober eller toiletter i åbningstiden. Dette gælder dog ikke personer, der er under uddannelse i tjenerfaget eller er uddannet i dette fag, eller værtens børn og børnebørn.

Stk. 2. På serveringssteder, hvor der ikke serveres stærke drikke, kan politiet forbyde ansættelse af personer under 18 år til beskæftigelse i serveringslokaler, garderober eller toiletter i åbningstiden.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 1, 1. pkt., gælder ikke ved servering i restaurations selskabslokaler.

Lukketid

§ 28. Restaurationer og andre serveringssteder, hvortil der er offentlig adgang, skal være lukket i tiden fra kl. 2 til kl. 5. Dette gælder dog ikke for tog, fly og skibe i fart. I lukketiden kan servering ske for overnattende gæster uden for de almindelige restaurationslokaler.

Stk. 2. Ved særlige lejligheder såsom større byfester og lignende lokalt prægede arrangementer samt nytårsnat kan politiet tillade længere åbningstid end nævnt i stk. 1 for restaurationer i politikredsen eller en del af denne.

Stk. 3. Den stedlige bevillingsmyndighed, jf. § 10, stk. 2, 1. pkt., og stk. 3 og 4, kan med politiets samtykke tillade længere åbningstid, når virksomheden drives på jernbanestationer, lufthavne, skibsekspeditioner, rutebilstationer samt færgers og ruteskibes anløbspladser.

Stk. 4. Den stedlige bevillingsmyndighed kan med politiets samtykke tillade, at et mindre antal restaurationer har åbent hele døgnet,

såfremt det ud fra miljø- og samfundsmæssige samt ordens- og ædruelighedsmæssige hensyn sammenholdt med virksomhedens karakter og driftsform skønnes forsvarligt.

Stk. 5. Den stedlige bevillingsmyndighed kan inden påbegyndelsen af en virksomhed træffe afgørelse om, at virksomheden skal holdes lukket fra et tidligere tidspunkt end kl. 2, såfremt dette findes påkrævet af miljømæssige hensyn.

Stk. 6. Den stedlige bevillingsmyndighed kan efter indstilling fra politiet træffe afgørelse om, at bestemte restaurationer og andre serveringssteder skal holdes lukket fra et tidligere tidspunkt end kl. 2, såfremt dette findes påkrævet af hensyn til den offentlige orden eller af ædruelighedsmæssige hensyn.

Stk. 7. Politiet kan ud fra de hensyn, som er nævnt i stk. 6, med øjeblikkelig virkning begrænse en restaurations åbningstid i op til 30 dage, dog længst indtil den stedlige bevillingsmyndighed har truffet afgørelse om åbningstiden, jf. stk. 6.

Stk. 8. I lukketiden, bortset fra det første kvarter af denne, må ingen uden politiets tilladelse opholde sig i en restaurations lokaler, medmindre dette er nødvendigt for opgørelsen af dagssalgets regnskab og lokalernes rengøring og bevogtning. I lukketiden vil sammenkomster af foreninger eller sluttede selskaber, rejseselskaber og lignende kun kunne foregå i særlige fra restaurationen adskilte selskabslokaler, medmindre der foreligger tilladelse fra politiet.

Forbud mod servering af stærke drikke

§ 29. I restaurationer og andre serveringssteder er det forbudt enhver at servere eller lade servere, herunder gennem automater, stærke drikke for personer, der

- 1) ikke er fyldt 18 år, eller
- 2) om hvem der er grund til at antage, at de ved yderligere indtagelse af stærke drikke vil give anledning til fare for sig selv eller fare eller ulempe for andre.

Stk. 2. I restaurationer og andre serveringssteder, hvor der serveres stærke drikke, har bevillingshaveren pligt til på et sted, der er iøjnefaldende for gæsterne, at anbringe opslag om, at det er forbudt at servere stærke drikke for personer, der ikke er fyldt 18 år.

Stk. 3. I restaurationer, hvor der serveres stærke drikke, har bevillingshaveren pligt til at

drage omsorg for, at der også er mulighed for at få serveret andre drikke. Denne pligt omfatter pligt til at føre lyst øl, alkoholfrit øl og kaffe. Det skal fremgå af prislister, vinkort eller klart læselige opslag, at de nævnte drikkevarer føres.

Stk. 4. Politiet kan, såfremt det er nødvendigt af hensyn til den offentlige ro og orden, midlertidigt forbyde, at stærke drikke serveres og forhandles i nærmere angivne virksomheder eller i hele politikredsen.

Stk. 5. Bestemmelsen i stk. 1, nr. 1, gælder ikke servering i selskabslokaler og virksomheder omfattet af § 21, nr. 1.

Virksomheder uden alkoholbevilling

§ 30. I virksomheder, der ikke har alkoholbevilling, eller som ikke er omfattet af § 20, § 21, nr. 1, eller § 22, stk. 8, må der ikke

- 1) af gæster, værter eller betjening nydes stærke drikke i serveringslokalerne,
- 2) stilles lokaler til rådighed til nydelse af stærke drikke.

Stk. 2. Fra de i stk. 1 omhandlede forretningssteder eller fra lokaler, der står i forbindelse hermed, må der ikke sælges eller udleveres stærke drikke. Dette gælder dog ikke lokaler, der omfattes af § 9, stk. 2, nr. 1.

Forbud mod ophold

§ 31. Politiet kan under særlige forhold forbyde restauratører og hotelværter at lade personer under 18 år opholde sig som gæster i vedkommende virksomhed.

Stk. 2. Politiet kan forbyde personer, der søger fortjeneste ved prostitution, eller som tidligere i forbindelse med restaurationsbesøg har gjort sig skyldige i straffbare handlinger, at opholde sig som gæster i bestemte virksomheder. Politiet kan tillige forbyde de pågældende restauratører at modtage disse personer som gæster.

Forstyrrelse af den offentlige orden

§ 32. I restaurationer, hoteller og andre serveringssteder, hvortil der er offentlig adgang, er det forbudt at udvise støjende, voldelig, fornærmelig eller lignende adfærd, der er egnet til at forstyrre den offentlige orden eller medføre ulempe for andre tilstedeværende eller ombøende.

Stk. 2. Såfremt nogen overtræder stk. 1, skal værten eller dennes stedfortræder påtale forholdet og om fornødent bortvise den pågældende eller tilkalde politiet.

Stk. 3. Har slagsmål eller anden betydelig uorden fundet sted i en virksomhed omfattet af stk. 1, kan politiet beordre den lukket for resten af dagen.

Begrænsninger og betingelser for tilladelser m.v.

§ 33. Tilladelser og dispensationer, der gives i medfør af loven, kan efter vedkommende myndigheds bestemmelse begrænses og betinges.

Klage over afgørelser

§ 34. Politiets afgørelser efter lovens § 26, stk. 2, 7 og 8, § 29, stk. 4, og § 31 kan indbringes for justitsministeren. Andre afgørelser efter denne lov, der træffes af politimesteren, i København af politidirektøren eller magistraten, kan med de i § 35 nævnte undtagelser indbringes for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Stk. 2. Erhvervs- og Selskabsstyrelsens afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 35. Afgørelser truffet af politimesteren, i København af politidirektøren eller magistraten, i medfør af nedenstående bestemmelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed: § 7, stk. 2, 4 og stk. 5, 3. pkt., § 8, stk. 5, § 10, stk. 4, 1. pkt., § 17, stk. 2, § 19, stk. 1, § 23, stk. 3, § 24, stk. 3, § 27, stk. 2, § 28, stk. 3, 4, 6, 7 og 8 og § 32, stk. 3.

§ 36. Industriministeren kan fastsætte regler om, at visse afgørelser skal kunne indbringes for et ankenævn.

Kapitel 7

Straffebestemmelser m.v.

§ 37. Med bøde straffes den, der

- 1) overtræder § 2, stk. 1, 2 og stk. 4, 1. pkt., § 5, stk. 3, § 6, § 8, stk. 1, 2 og 4, § 9, stk. 1, § 10, stk. 1, § 14, stk. 3, 1. pkt., § 16, stk. 2, § 18, stk. 2, § 20, stk. 2, 3, 4 og stk. 6, 1. og 2. pkt., § 22, stk. 1, 2. pkt., og stk. 5, § 23, stk. 1 og 2, § 24, stk. 1 og 4, § 26, stk. 1, stk. 2, 1. pkt., og stk. 7, § 27, stk. 1, 1. pkt., § 28, stk. 1, 1. pkt.,

- og stk. 8, § 29, stk. 1, 2 og 3, § 30, stk. 1 og stk. 2, 1. pkt., og § 32, stk. 1 og 2,
- 2) tilsidesætter betingelser eller begrænsninger fastsat af bevillingsmyndigheden i medfør af § 10, stk. 2, 4. pkt., og § 33 eller
- 3) overtræder forbud i henhold til § 20, stk. 5, § 22, stk. 1, 4. pkt., § 23, stk. 3, § 24, stk. 3, § 26, stk. 8, § 27, stk. 2, § 29, stk. 4, og § 31.

Stk. 2. Under skærpene omstændigheder eller i gentagelsestilfælde kan straffen efter stk. 1 stige til hæfte.

Stk. 3. Den, der nyder, køber eller på anden måde skaffer sig spise- eller drikkevarer i strid med loven, straffes med bøde.

Stk. 4. I forskrifter, der udstedes i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde eller hæfte for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne. Det samme gælder for overtrædelse af forbud givet i medfør af forskrifterne.

Stk. 5. Er overtrædelsen begået af et aktieselskab, anpartsselskab, andelsselskab eller lignende, kan bødeansvar pålægges virksomheden som sådan. Er overtrædelsen begået af staten, en kommune eller et kommunalt fællesskab, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, kan bødeansvar pålægges staten, kommunen eller det kommunale fællesskab.

Stk. 6. Der kan pålægges restauratører, hotelværter, kantineindehavere og disses bestyrelser bødeansvar for overtrædelse af § 28, stk. 8, § 29, stk. 1, og af forbud i henhold til § 31, stk. 1, der begås af ansatte i virksomheden, selv om overtrædelsen ikke kan tilregnes dem som forsætlig eller uagtsom. Er restauratøren, hotelværten eller kantineindehaveren et selskab, jf. § 4, staten, en kommune eller et kommunalt fællesskab, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, kan der pålægges selskabet, staten, kommunen eller det kommunale fællesskab bødeansvar. For bødeansvaret fastsættes ingen forvandlingsstraf.

§ 38. Politiet har, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid uden retskendelse adgang til lokaler eller rum, som hører til virksomheder, der omfattes af denne lov. Dette gælder dog ikke værelser, der er udlejet til overnatning.

Kapitel 8

Ikrafttrædelsesbestemmelser m.v.

§ 39. Loven træder i kraft den 1. oktober 1992.

Stk. 2. Lov nr. 121 af 25. marts 1970 om restaurations- og hotelvirksomhed m.v., jf. lovbeholdtgørelse nr. 186 af 25. marts 1988, som ændret senest ved lov nr. 936 af 27. december 1991, ophæves.

Stk. 3. Tidligere udstedte næringsbreve som restauratør og hotelvært giver fremtidig alene adgang til at drive virksomhed fra allerede etablerede forretningssteder.

Stk. 4. Alkoholbevillinger, tilladelser, dispensationer og forbud givet inden lovens ikrafttræden bevarer deres gyldighed, jf. dog stk. 5.

Stk. 5. Tilladelser givet inden lovens ikrafttræden til at holde restaurationer åbne længere end til kl. 2 bortfalder 2 år efter lovens ikrafttræden.

Stk. 6. Den stedlige bevillingsmyndighed kan indtil 1 år efter lovens ikrafttræden træffe afgørelse om, at en igangværende virksomhed skal holdes lukket fra et tidligere tidspunkt end kl. 2, såfremt dette findes påkrævet af miljømæssige hensyn.

Stk. 7. I lov om frikommuner, jf. lovbeholdtgørelse nr. 644 af 12. december 1991, som ændret ved lov nr. 940 af 27. december 1991, ophæves § 21 b.

§ 40. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget og de hertil knyttede bemærkninger bygger på Restaurationslovsudvalgets betænkning nr. 1206, der er afgivet i juni 1990.

Restaurationslovsudvalget blev nedsat af industriministeren den 18. juli 1986. Baggrunden var, at Folketingets Erhvervsudvalg i en betænkning af 30. april 1986 over et forslag til lov om ændring af restaurationsloven (afskaffelse af Landsbevillingsnævnet som ankeinstans over kommunalbestyrelsens afgørelser) havde givet udtryk for, at der var nogen utilfredshed med nogle af lovens bestemmelser, herunder bestemmelsen om lejlighedstilladelser (FT 1985-86, tillæg B sp. 1445).

Den 1. november 1989 blev kommissoriet ændret således, at udvalget fik til opgave at fremsætte forslag om en mere gennemgribende regelsanering af loven.

Den 12. februar 1990 blev kommissoriet udvidet således, at udvalget tillige fik til opgave at overveje, om reglerne om lejlighedstilladelser kan afbureaukratiseres og forenkles.

I Restaurationslovsudvalget var repræsentanter for Industriministeriet, Foreningen af Politimestre i Danmark, Politidirektøren i København, Kommunernes Landsforening, Københavns og Frederiksberg kommuner, Centralforeningen af Hotelværter og Restauratører i Danmark, Danmarks Restaurant- og Cafeteriaforening, Hotel- og Restaurationspersonalets Samvirke, Tjenerforbundet i Danmark, Danmarks Turistråd, Afholdsselskabernes Landsforbund, Idrættens Fællesråd, Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd, Danmarks Tivoli Forening og Sammenslutningen af By- og Markedsfester i Danmark.

Lovforslaget er fremsat stort set på grundlag af indstillingen fra udvalgets flertal.

2. Lovforslagets indhold

Ved lovforslaget tilstræbes, at restaurations- og hotelvirksomhed og dermed sidestillet virksomhed

fortsat skal drives under iagttagelse af samfundsmæssige, ærdeligheds-mæssige og ordensmæssige hensyn. Det tilsigtes endvidere generelt at lette administrationen af loven.

Lovforslaget opretholder reglen om, at der kræves næringsbrev for at kunne drive restaurationsvirksomhed, idet det ellers ikke vil være muligt at hindre straffede personer i at drive sådan virksomhed.

Nedenfor redegøres for de væsentligste ændringer i forhold til den gældende lov.

1. Det foreslås, at udlejning af lokaler til selskaber, der selv sørger for serveringen (gældende lovs § 1, stk. 1, nr. 3), ikke skal være omfattet af loven.
2. Adgangen til at dispensere fra lovens bestemmelse, der efter den gældende lov tilkommer Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, er efter forslaget i almindelighed henlagt til den myndighed, som i øvrigt skal træffe afgørelse om, hvorvidt betingelserne for at drive virksomheden er opfyldt. Det gælder forslagens § 3, stk. 4, § 7, stk. 1, § 14, stk. 2, og § 18, stk. 3.
3. Med forslagens § 5, stk. 1, indføres en ordning, hvorefter ansøgere altid kan rette henvendelse til politiet, i København magistraten. Disse myndigheder vil sende ansøgningen videre, hvis en anden myndighed skal behandle denne.
4. I tilfælde, hvor der efter den gældende lov kræves tilladelse fra politiet, kræves efter forslaget ikke tilladelse, men politiet har mulighed for at forbyde forholdet, hvis der skønnes at være anledning hertil, jf. §§ 20, 22, 23, 24 og 26.
5. Det foreslås, at der skal næringsbrev til hvert forretningssted.
6. Det foreslås, at der indføres hjemmel til at nægte at udstede næringsbrev samt hjemmel til at fratage retten til at drive næring, såfremt ansøgeren respektive den næringsdrivende har betydelig forfalden gæld til det offentlige. Et sådant forslag er allerede fremsat for så vidt angår den gældende lov, jf. § 12 i lovforslag L 81, der blev fremsat den 30. oktober 1991. Bortset fra redaktionelle ændringer svarer bestemmelserne i § 3, stk. 2, 1. pkt., og § 7, stk. 2-4, i dette lovforslag til

- bestemmelserne i § 12 i lov nr. 936 af 27. december 1991 om ændring af forskellige lovbestemmelser om erhvervsudøvelse på grundlag af autorisation m.v. Herudover indeholder § 4, stk. 1, i lovforslaget mulighed for at nægte at udstede næringsbrev, såfremt det selskab, hvortil der søges næringsbrev, har betydelig forfalden gæld til det offentlige eller såfremt direktører eller flertallet af bestyrelsesmedlemmer i selskabet har betydelig forfalden gæld til det offentlige.
7. Bestemmelserne i den gældende lovs § 7, stk. 3, om, at næringsbrevet skal afleveres til den udstedende myndighed, hvis retten efter næringsbrevet er bortfaldet, er ikke medtaget i forslaget.
 8. Efter forslagets § 10 (gældende lovs § 11) er det fortsat kommunalbestyrelsen, der træffer afgørelse om, hvorvidt alkoholbevilling kan gives. Kommunalbestyrelsen kan fortsat lade afgørelse træffe af et bevillingsnævn, men vil efter forslaget også kunne delegerer sin kompetence til et af de af kommunalbestyrelsen nedsatte udvalg eller til den kommunale administration. En sådan mulighed for delegation har kommunalbestyrelsen på andre områder.
 9. De hensyn, som bevillingsmyndigheden skal iagttage ved afgørelsen af, om alkoholbevilling kan gives, er optaget i forslagets § 12. Der skal ikke – som efter den gældende lov - udstedes cirkulærer, der giver detaljerede regler herom.
 10. Bestemmelserne om kantinevirksomhed i § 20 foreslås forenklet ved at ophæve kravet om, at kantiner kun må drives af virksomheden eller af en sammenslutning af de beskæftigede. Bestemmelsen om, at øl og bordvin ikke må serveres uden for de fastsatte spisetider, foreslås ophævet.
 11. Efter forslagets § 21 kræves der ikke næringsbrev til private udlejning af værelser til turister (bed and breakfast), hvis der ikke overnatter gæster i mere end 3 værelser med tilsammen højst 8 sengepladser, og der ikke serveres stærke drikke.
 12. Efter forslagets § 22 er bestemmelserne om lejlighedstilladelse forenklet, således at mindre arrangementer af foreningsmæssig karakter kan afholdes uden tilladelse, forudsat at der kun serveres de spise- og drikkevarer, som er nævnt i forslagets § 22, stk. 1. Ved visse arrangementer stilles der krav om, at en bevillingshaver skal medvirke. Dette krav kan dog fraviges, såfremt ingen restauratør vil påtage sig serveringen, eller der i øvrigt foreligger særlige forhold.
 13. Efter den gældende lovs § 25 fastsætter Erhvervs- og Selskabsstyrelsen regler om indretning og benyttelse af lokaler, der anvendes i forbindelse med den af loven omfattede virksomhed. Disse hensyn varetages i vidt omfang i anden lovgivning. Efter forslaget til § 25 er der fortsat hjemmel til at fastsætte bestemmelser herom. Denne hjemmel vil kun blive benyttet, hvis der ikke i anden lovgivning er givet regler om lokaler, som er omfattet af loven, og der er behov for regler herom.
 14. Efter forslagets § 26 kan der opstilles 3 spilleautomater, såvel gevinstgivende som ikke gevinstgivende, uden tilladelse. Opstilling af flere automater kan kun ske med politiets tilladelse.

Kommunerne har fastsat afgifter af vidt forskellige størrelser. Handelsministeriet har i 1973 meddelt Folketingets Ombudsmand, at man var indstillet på ved en ændring af restaurationsloven at tage spørgsmålet om afgift op, således at der tilvejebringes en ensartet retstilstand i hele landet. Det foreslås, at der i loven fastsættes bestemmelser om de højeste beløb, der kan opkræves for opstilling af spilleautomater.
 15. Kompetencen til at træffe afgørelser om åbningstiden foreslås overført fra politiet til den stedlige bevillingsmyndighed. Afgørelserne vil herefter ikke længere kunne indbringes for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Dette betyder en styrkelse af det kommunale selvstyre og en forenkling af administrationen.

Efter forslaget vil den almindelige lukketid være fra kl. 2 til kl. 5, medens den efter den gældende lov er fra kl. 24 til kl. 5. I visse tilfælde kan der fastsættes en tidligere lukketid, hvis det er påkrævet. Der er tillige mulighed for at give nogle restaurationer tilladelse til at holde åbent hele døgnet.

3. Høring

Såvel lovforslaget som betænkning nr. 1206 har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Arbejdsministeriet, Boligministeriet, Finansministeriet, Forsvarsministeriet, Indenrigsministeriet, Justitsministeriet, Kulturministeriet, Miljøministeriet, Skatteministeriet, Socialministeriet, Sundhedsministeriet, Trafikministeriet, Centralforeningen af Hoteltværdere og Restauratører i Danmark, Danmarks Restaurant- og Cafeteriaforening, Hotel- og Restaurationspersonalets Samvirke/Restaurations- og Bryggeriarbejder Forbundet, Afholdsselskabernes Landsforbund, Danmarks Turistråd, Foreningen af Politimestre i Danmark, Politidirektøren i København, Kommunernes Landsforening, Københavns Magistrat, Frederiksberg kommunalbestyrelse,

Ildrættens Fællesråd, Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd, Sammenslutningen af By- og Markedsfester i Danmark, Danmarks Tivoli Forening, Landsbevillingsnævnet, Veterinærdirektoratet, Amsrådsforeningen, Bryggeriforeningen, Detailhandelens Fællesråd, Det Danske Handelskammer, Håndværksrådet, Industrirådet, Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund i Danmark, Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, Danske Andelsselskaber, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Det Kooperative Fællesforbund, Forbrugerrådet, Dansk Automat Brancheorganisation, Turismens Fællesråd, Danmarks Rejsebureau Forening, Danish Convention Bureau, Landsudvalget Loyal Handel, Kantinededernes Landsklub, Kooperative Marketenderiers Samvirke, Foreningen af Huse i Danmark og Vin og Spiritus Organisationen i Danmark (V.S.O.D.).

Herudover har følgende været hørt om betænkning nr. 1206: Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Konkurrencerådet, Søfartsstyrelsen, Planstyrelsen, DSB og Københavns Lufthavnsvæsen.

Der er på baggrund af de modtagne svar foretaget enkelte ændringer i lovforslaget i forhold til det i betænkningen indeholdte udkast.

4. Administrative og økonomiske konsekvenser

Lovforslaget vil medføre administrative forenklinger ved, at dispensationer fra loven i almindelighed gives af den myndighed, der i øvrigt behandler sagen. Forslaget vil medføre mindre administration hos Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Til gengæld forventes antallet af fortolkningssager i en overgangsperiode at stige. Det skønnes ikke, at lovforslaget vil medføre forøgede udgifter for de kommunale myndigheders administration.

Lovforslaget indfører maksimumsgrænser for de afgifter, kommunerne kan opkræve for spilleautomater. Maksimumsafgiften er fastsat således, at det kun er et fåtal af kommuner, der ligger over denne grænse. Da afgiftsprovenuet samtidig udvides, idet der indføres hjemmel til at opkræve afgifter på ikke-gevinstgivende spilleautomater, skønnes forslaget at være provenumæssigt neutralt.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Efter forslaget stk. 1, nr. 3, omfatter loven også servering ved enkeltstående arrangementer, der er omfattet af § 22, uanset at der ikke er tale om erhvervsvirksomhed.

Efter forslaget stk. 1, nr. 4, omfatter loven også udlevering af stærke drikke uden vederlag til nydelse på eller ved forretningsstedet, jf. § 24.

Bestemmelsen i den gældende lovs § 1, stk. 1, nr. 3, hvorefter loven omfatter udlejning af lokaler til selskaber, der selv sørger for serveringen, er udgået. Bestemmelsen blev indført ved beværterlov nr. 207 af 7. juni 1958 med den begrundelse, at udskænkning af stærke drikke i lejede lokaler derved ville blive omfattet af den dagældende omsætningsafgiftslov. Der betales ikke længere særlig afgift ved servering af stærke drikke i restaurationsvirksomheder. Der er derfor ikke grund til, at udlejning af sådanne lokaler skal være omfattet af restaurationsloven.

Stk. 3 er ny. Definitionen af servering er i overensstemmelse med gældende praksis. Som eksempel på en virksomhed, der vil være omfattet af loven, kan nævnes en virksomhed, i hvilken der er opstillet borde eller stole med henblik på, at kunderne kan indtage spise- og drikkevarer på stedet. I overensstemmelse med hidtidig praksis er salg fra en isbod ikke omfattet af loven.

Stk. 4 svarer til den gældende lovs § 12.

Til § 2

Kravet i stk. 1 om næringsbrev til hvert forretningssted gør det muligt at efterprøve, om betingelserne for næringsbrevets udstedelse er til stede, hver gang et nyt forretningssted etableres.

Stk. 2 svarer til den gældende lovs § 2, stk. 2.

Ændringen i stk. 3 er en følge af, at der efter stk. 1 kræves næringsbrev til hvert forretningssted.

Stk. 4 svarer til den gældende lovs § 2, stk. 4, bortset fra 1. pkt., hvor den ændrede formulering er en følge af, at lovforslaget ikke indeholder bestemmelser om godkendelse af restaurationslokaler. Eventuelt krav om godkendelse overlades til anden myndighed, f.eks. brandmyndigheden og levnedsmiddelkontrollen.

Til § 3

I stk. 1 stilles der ikke som i den gældende lovs § 3, stk. 1, krav om dansk indfødsret for at kunne få næringsbrev. I praksis gives der dispensation fra kravet om indfødsret i alle tilfælde, hvor ansøgeren har opholds- og arbejdstilladelse her i landet. Har en ansøger ikke opholds- og arbejdstilladelse, kan den pågældende allerede af den grund ikke drive virksomhed her i landet.

I stk. 1, nr. 3, stilles som betingelse for at få næringsbrev, at ansøgeren ikke har anmeldt betalingsstandsning eller er under konkurs. Herved sikres, at både restauratører med alkoholbevilling og restaura-

tører uden alkoholbevilling opfylder et i økonomisk henseende mindstekrav, hvorved risikoen for uforvarlig drift, herunder ulovligheder i virksomheden, må antages at blive mindre.

I stk. 2, 1. pkt., foreslås det, at der indføres hjemmel til at nægte at udstede næringsbrev, såfremt ansøgeren har betydelig forfalden gæld til det offentlige. Bortset fra en redaktionel ændring svarer forslaget til § 12, nr. 1, i lov nr. 936 af 27. december 1991.

Stk. 2, 2. pkt., svarer til den gældende lovs § 3, stk. 4.

Stk. 3 om bortfald af bopælskravet tilsigter ikke nogen realitetsændring. Det er kun EF-statsborgere, der er undtaget fra bopælskravet, jf. § 1 i bekendtgørelse nr. 205 af 22. april 1976 om ret for EF-statsborgere m.v. til næring efter næringsloven og restaurationsloven. Bekendtgørelsen er udstedt i medfør af § 5 i lov nr. 447 af 11. oktober 1972 om Danmarks tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber.

I stk. 4 er kompetencen til at dispensere fra betingelserne i stk. 1, nr. 1 og 2, henlagt til den myndighed, der udsteder næringsbrevet. Fra kravet i stk. 1, nr. 3, kan der ikke dispenseres. Stk. 4, 2. pkt., svarer til den gældende lovs § 3, stk. 3, 2. pkt.

Til § 4

Stk. 1, 1. pkt., er ændret således, at det også for aktieselskaber og anpartsselskaber er en betingelse for at få næringsbrev, at direktørerne og flertallet af bestyrelsesmedlemmerne opfylder betingelserne i § 3, ligesom det er tilfældet med andre selskaber, foreninger m.v. ifølge stk. 1, 2. pkt. Det følger af henvisningen til § 3, at næringsbrev kan nægtes, såfremt direktører eller flertallet af bestyrelsesmedlemmer f.eks. ikke opfylder kravet om, at de ikke må have betydelig forfalden gæld til det offentlige. Det foreslås, at udstedelse af næringsbrev til selskaber, foreninger m.v. tillige kan nægtes, såfremt selskabet, foreningen m.v. har betydelig forfalden gæld til det offentlige.

Hvis en virksomhed kun har en bestyrelse, eller hvis en virksomhed hverken har en bestyrelse eller en direktion, må spørgsmålet om hvor mange personer, der skal opfylde betingelserne i § 3, afgøres i det enkelte tilfælde.

Indføjelser af fonde i 2. pkt. er af redaktionel karakter.

Stk. 2 svarer til den gældende lovs § 4, stk. 2.

Udenlandske selskaber m.v., der er omfattet af De Europæiske Fællesskabers regler om etablering, kan gennem filialer drive virksomhed i henhold til restaurationsloven, jf. § 3 i bekendtgørelse nr. 205 af

22. april 1976 om ret for EF-statsborgere m.v. til næring efter næringsloven og restaurationsloven.

Til § 5

Forslagets stk. 1 tilsigter en lettelse for borgerne, idet de fremover har mulighed for at indgive alle ansøgninger til samme myndighed. Politimesteren, i København magistraten, vil, hvis sagens afgørelse ikke er henlagt til disse myndigheder, drage omsorg for, at sagen sendes til den myndighed, der skal behandle sagen (en kommunal myndighed, Landsbevillingsnævnet eller Erhvervs- og Selskabsstyrelsen). Forslaget vil endvidere medføre en vis administrativ forenkling, idet politimesteren ved sagens videresendelse samtidig kan afgive sin udtalelse.

Stk. 2 svarer til den gældende lovs § 5, stk. 2. Der er dog ikke længere hjemmel til at udstede duplikatseksemplarer. Behovet herfor er bortfaldet, efter at der kræves næringsbrev til hvert forretningssted, jf. forslagens § 2, stk. 1.

Efter stk. 3 kræves, at indehaverens navn skal være anført på forretningssteder og automater, således at det er iøjnefaldende for kunderne. Det kræves således ikke som efter den gældende lovs § 5, stk. 3, at næringsbrevet skal være ophængt på forretningsstedet.

Til § 6

§ 6 svarer til den gældende lovs § 6.

Ændringen i stk. 1 er en følge af ændringen i § 2, stk. 1.

Efter praksis kan restauratører også sælge tobaksvarer til gæsternes behov.

Adgangen til salg ud af huset er et accessorium til serveringsvirksomheden i restaurationen. Der vil således kun kunne sælges stærke drikke ud af huset, hvis der serveres stærke drikke i restaurationen, jf. bemærkningerne til § 10.

Til § 7

Stk. 1 svarer til den gældende lovs § 7, stk. 1, med den undtagelse, at dispensationskompetencen er tillagt politimesteren, i København magistraten, i stedet for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Næringsbrev bør normalt bortfalde, når betingelserne for dets meddelelse ikke længere er til stede. Næringsbrev bortfalder således også, hvis indehaveren kommer under konkursbehandling.

Ved en betalingsstandsning – i modsætning til ved en konkurs – mister en restauratør ikke hele rådigheden over virksomheden, selv om restauratøren bliver sat under et af skifteretten beskikket tilsyn. Et krav

om næringsbrevets bortfald i tilfælde af betalingsstandsning vil fratage restauratøren muligheden for at forbedre virksomhedens økonomiske situation. At betalingsstandsning ikke medfører bortfald af næringsbrev gælder også, hvis et selskab eller et selskabs direktører og bestyrelsesmedlemmer anmelder betalingsstandsning.

I stk. 2-4 indføres der hjemmel til at fratage retten til at drive næring efter loven, såfremt den næringsdrivende har betydelig forfalden gæld til det offentlige. Bortset fra redaktionelle ændringer svarer de foreslåede bestemmelser til § 12, nr. 2, i lov nr. 936 af 27. december 1991.

Efter den gældende lovs § 7, stk. 3, skal næringsbrevet og eventuelle duplikatseksemplarer afleveres til den myndighed, der har udstedt det, hvis retten til næringsbrevet er bortfaldet eller frakendt. Denne bestemmelse foreslås ophævet, da den ikke har praktisk betydning, og det er en administrativ forenkling, at myndigheden ikke skal modtage næringsbreve.

Stk. 5 svarer til den gældende lovs § 8.

Til § 8

Bestemmelserne svarer til den gældende lovs § 9, bortset fra ændringer af redaktionel karakter.

Til § 9

Stk. 1 svarer til den gældende lovs § 16, stk. 1, 1. pkt. Det er dog nu anført, at der også skal være selvstændig indgang til restaurationslokalet. En bestemmelse herom findes i § 1 i bekendtgørelse nr. 483 af 27. september 1974 om restaurations- og hotellokaler m.v. Det foreslås, at bestemmelsen om adgangsforholdene til en restauration optages i loven. Medens den gældende lovs § 16, stk. 1, 1. pkt., kræver, at salgslokaler har særskilt adgang fra gaden, foreslås det, at lokalerne har indgang fra et sted, hvortil der er offentlig adgang. Herved er det gjort tydeligt, at adgangen også kan være f.eks. fra det offentligt tilgængelige gangareal i et butikcenter.

Stk. 2, nr. 1-3, træder i stedet for den gældende lovs § 16, stk. 1, 2. pkt. I den gældende lov er det fastsat, at lokaler i hoteller, stormagasiner og forretninger af lignende størrelse samt lokaler i idrætshaller og foreningslokaler undtages fra bestemmelserne i stk. 1, 1. pkt., efter nærmere af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fastsatte retningslinier. Bestemmelser herom findes i bekendtgørelse nr. 451 af 30. august 1974 om restaurationslokaler i stormagasiner m.v. Bestemmelser om disse forhold foreslås optaget i loven. De foreslåede bestemmelser svarer til de gældende bestemmelser.

Stk. 2, nr. 4, træder i stedet for den gældende lovs § 16, stk. 2, og er en undtagelse fra stk. 1 for så vidt angår udstillinger, hvor der finder næringsvirksomhed sted. Det er ikke længere nogen betingelse, at der ikke finder servering sted, eller at der kun er adgang for en særlig indbudt kreds, hvilket er tilfældet efter den gældende lovs § 16, stk. 2.

Normalt må der ikke sælges varer fra udstillinger. Salg, herunder bestillingsoptagelse, på udstillinger kan dog ske efter tilladelse fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, jf. næringslovens § 15.

Efter stk. 3 vil det ved bekendtgørelse kunne fastsættes, at der er adgang til at drive restaurationsvirksomhed i forretninger med mindre salgsareal end 800 m², ligesom det vil kunne fastsættes, at der i de lokaler, som er nævnt i stk. 2, nr. 2 og 3, kan sælges varer i videre omfang, end lovforslaget giver mulighed for.

Til § 10

Bestemmelsen træder i stedet for den gældende lovs § 11.

Alkoholbevilling gives af kommunalbestyrelsen efter forhandling med politiet. I tilfælde, hvor der kan være tvivl om, til hvem alkoholbevilling skal gives, må der lægges vægt på, at alkoholbevilling skal udstedes til den, for hvis regning og risiko virksomheden drives.

Efter forslagens stk. 2 gælder alkoholbevilling principielt for et tidsrum af 8 år, men kan efter stk. 2, 4. pkt., efter omstændighederne begrænses og betinges. Der kan ikke opstilles begrænsninger eller betingelser, der ikke kan motiveres af de hensyn, som loven skal varetage.

Der vil være hjemmel til at begrænse en alkoholbevilling f.eks. til kun at give adgang til servering af øl (af skatteklasse I) og bordvin. Sådant begrænsning vil også kunne ske for f.eks. klubhuse i idrætsforeninger og i sportshaller. Bevillingen vil tillige kunne begrænses til kun at give adgang til servering for den personkreds, der benytter vedkommende lokalitet.

Bevillingen vil kunne betinges af, at bestemte direktions- eller bestyrelsesmedlemmer forbliver i et selskabs ledelse, eller at selskabskapitalen forbliver på bestemte hænder. Sker der i sådanne tilfælde ændringer i ledelsen eller kapitalbesiddelsen, er bevillingens fortsatte gyldighed betinget af bevillingsmyndighedens positive vurdering af de ændrede forhold. Om pligt til at anmelde ændringer i ledelsens sammensætning eller i kapitalbesiddelsen henvises til forslagens § 14, stk. 3, jf. § 18, stk. 1, nr. 6.

En alkoholbevilling vil ikke kunne begrænses til

kun at give adgang til salg af stærke drikke ud af huset, jf. bemærkningerne til § 6.

Efter den gældende lovs § 11, stk. 2, kan afgørelser, der efter restaurationsloven skal træffes af kommunalbestyrelsen, træffes af et af kommunalbestyrelsen i dette øjemed nedsat bevillingsnævn. Det er antaget, at denne formulering forhindrer, at kommunalbestyrelsen kan delegere sin kompetence til økonomiudvalget, et stående udvalg eller den kommunale administration.

Med den foreslåede formulering af stk. 3 tilsigtes, at kommunalbestyrelsen på sædvanlig måde kan træffe beslutning om delegation inden for den kommunale organisation. Delegation vil således kunne ske til økonomiudvalget, et stående udvalg eller den kommunale administration.

Kommunalbestyrelsen vil også fortsat kunne nedsætte et bevillingsnævn til at træffe afgørelse i sager om alkoholbevilling. Nævnets afslag vil i så fald kunne indbringes for kommunalbestyrelsen, som dog også som klageinstans vil kunne overlade afgørelsen til et udvalg eller den kommunale administration. I København, hvor en borgmester er formand for bevillingsnævnet, er det dog den samlede magistrat, der er klageinstans.

I forbindelse med behandling af bevillingsansøgninger vil kommunen kunne rette henvendelse til restaurationsbranchens hovedorganisationer eller lokale brancheorganisationer for råd og vejledning af faglig art.

Der er i medfør af § 21 b i lov om frikommuner godkendt frikommuneregulativer for Hasle, Fåborg og Ebeltoft kommuner, hvorefter afgørelser om meddelelse af alkoholbevilling træffes af kommunens økonomiudvalg, jf. Industriministeriets bekendtgørelser nr. 601, 602 og 603 af 14. september 1989. Frikommuneregulativerne er gældende indtil 31. december 1993.

Som følge af forslaget § 10, stk. 2, kan kommunalbestyrelsen delegere sin kompetence i sager om alkoholbevilling til udvalg og administration. Bestemmelsen i § 21 b i lov om frikommuner bliver derved overflødig. Det er derfor foreslået, at bestemmelsen ophæves, jf. forslaget § 39, stk. 7. De nævnte frikommuneregulativer bortfalder herefter.

Til § 11

Bestemmelserne svarer til den gældende lovs § 13.

Bestemmelsen i stk. 2, nr. 2, gælder også amtskommuner.

Til § 12

Bevillingsmyndigheden kan være kommunalbe-

styrelsen, bevillingsnævnet, et af kommunalbestyrelsen nedsat udvalg, den kommunale administration eller Landsbevillingsnævnet, jf. § 10, stk. 2-4, og § 11.

Bestemmelsen angiver hvilke hensyn, bevillingsmyndigheden kan lægge vægt på ved afgørelsen af, om alkoholbevilling kan meddeles, og svarer til den gældende lovs § 14, stk. 3, bortset fra, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ikke længere skal fastsætte retningslinier herom. I medfør af den gældende lovs § 14, stk. 3, er givet retningslinier i cirkulære nr. 73 af 26. april 1978, cirkulæreskrivelse nr. 66 af 5. april 1982 og vejledning nr. 64 af 24. juni 1986. Disse cirkulærer bortfalder ved lovens ikrafttræden. Det er herefter i forslaget nærmere konkretiseret, hvorledes disse hensyn kan tilgodeses.

Nr. 1 svarer til den gældende lovs § 14, stk. 1, 2. pkt., nr. 4, og stk. 2, 2. pkt., om den af bevillingsansøgeren, direktion og bestyrelsesmedlemmer udviste vandel. Vandelskravet er udvidet til også at omfatte andre, der kan øve en bestemmende indflydelse på virksomhedens drift. Derved opnås, at det kan forhindres, at personer, der ikke opfylder vandelskravet, i realiteten alligevel driver restaurationsvirksomhed gennem en anden person, der formelt har de nødvendige adkomster.

Nr. 2 svarer til den gældende lovs § 14, stk. 3, litra a.

Nr. 3 svarer til den gældende lovs § 14, stk. 3, litra b. Det har hidtil været antaget, at de hensyn, som restaurationsloven skal varetage, ikke kan medføre, at en alkoholbevilling skal kunne betinges af, at der stilles sikkerhed for betaling af gæld til det offentlige. Dette kræves ikke for andre brancher. Imidlertid har det vist sig, at enkelte restauratører, der kun holder deres restaurationer åbne i sommerperioden, efter at have opnået store indtægter lukker restaurationen uden at betale moms og A-skatteestancer. Restancerne må ofte afskrives af det offentlige. Der vil i medfør af forslaget § 10, stk. 2, 4. pkt., i sådanne tilfælde, hvor der må antages at være overvejende sandsynlighed for, at en virksomhed vil ophøre, uden at der betales skyldig moms og skat, kunne stilles krav om sikkerhed for gæld til det offentlige, f.eks. ved bankgaranti eller depositum på f.eks. 50.000 kr.

Nr. 4 svarer til den gældende lovs § 14, stk. 3, litra c.

Nr. 5 svarer til den gældende lovs § 14, stk. 3, litra d.

Nr. 6, der er ny, medtager hensynet til at undgå uforvarselig restaurationsdrift eller andre ædruelighedsmæssige eller ordensmæssige problemer som følge af en for stærk lokal koncentration af restaurationer med alkoholbevilling. Herved vil restauratø-

rer som følge af konkurrencen kunne fristes til »hård udskænkning« af stærke drikke. Koncentration af restaurationer giver kun grundlag for nægtelse af alkoholbevilling, hvis der kan befrygtes ædrueligheds- eller ordensmæssige problemer. Det kan i andre tilfælde være en fordel, at restaurationer ligger samlet i visse kvarterer.

Nr. 7 svarer til den gældende lovs § 14, stk. 3, litra e.

I bemærkningerne til forslagets § 10 er nærmere redegjort for adgangen til at begrænse og betinge en alkoholbevilling.

Ved afgørelsen af, om en alkoholbevilling kan fornyes, bør bevillingsmyndigheden tage hensyn til den investering, som vedkommende bevillingshaver har foretaget i virksomheden, og der bør gives en frist til afhændelse af virksomheden, hvis bevillingen ikke kan fornyes.

Til § 13

Bestemmelserne svarer til den gældende lovs § 14, stk. 1, bortset fra redaktionelle ændringer. Bestemmelsen om, at aldersbetingelsen kun er 23 år for personer, der har afsluttet en uddannelse inden for hotel- og restaurationsfaget, er dog ny.

Efter forslagets § 3, stk. 1, nr. 2, kræves, at personer for at få næringsbrev skal være myndige, men der er i § 3, stk. 4, hjemmel til at dispensere. Der er ikke hjemmel til at dispensere fra kravet om myndighed i § 13, stk. 1, nr. 3. Der er heller ikke hjemmel til at dispensere fra betingelserne i § 13, stk. 1, nr. 1 og 2.

Med kravet om, at ansøgeren har næringsbrev, følger bl.a., at ansøgeren ikke må være under konkurs, jf. § 3, stk. 1, nr. 3, sammenholdt med § 7, stk. 1.

Til § 14

Stk. 1 og 2 svarer til den gældende lovs § 14, stk. 2, 1., 2. og 3. pkt., bortset fra at kompetencen til at dispensere er tillagt bevillingsmyndigheden i stedet for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

I stk. 3 er anmeldelsespligten i forhold til den gældende lovs § 14, stk. 2, 4. pkt., udvidet til også at omfatte aktionærer eller anpartshavere, der opnår 30 pct. eller mere af selskabskapitalen. Denne udvidelse af anmeldelsespligten er begrundet i hensynet til kontrol med, at en af bevillingsmyndigheden stillet betingelse, f.eks. om at aktier eller anpartar skal indehaves af bestemte personer, overholdes.

Til § 15

Bestemmelserne svarer til den gældende lovs § 14, stk. 5, bortset fra redaktionelle ændringer.

Til § 16

Stk. 1 svarer til den gældende lovs § 14, stk. 4, 1. pkt. § 14, stk. 4, 2. pkt., om fornyelse af bevillinger udstedt første gang før 1. oktober 1963 er ikke medtaget. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen vil, hvis spørgsmålet bliver aktuelt, kunne tillade fornyelse efter forslagets § 16, stk. 1.

Stk. 2 svarer til den gældende lovs § 14, stk. 6 og 7, bortset fra redaktionelle ændringer.

Stk. 3 svarer til den gældende lovs § 14, stk. 8.

Stk. 4 og 5 svarer til den gældende lovs § 14, stk. 9, der omfatter alkoholbevilling for såvel personer som selskaber. Forslagets stk. 4 gælder for personer og stk. 5 for selskaber. Forbudet mod, at personer kan få alkoholbevilling, er foreslået udvidet til også at gælde personer, der er medlem af direktion eller bestyrelse i selskaber, som fremstiller eller forhandler drikkevarer. Forbudet mod, at selskaber kan få alkoholbevilling, er foreslået udvidet til også at gælde selskaber, i hvilke et medlem af direktion eller bestyrelse er medlem af direktion eller bestyrelse i et andet selskab, som fremstiller eller forhandler drikkevarer. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan dispensere. Denne adgang er fortsat henlagt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen for at sikre en ensartet praksis.

Den gældende lovs § 14, stk. 9, 2. pkt., om fornyelse af bevillinger udstedt første gang før 1. januar 1973 er ikke medtaget. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen vil, hvis spørgsmålet bliver aktuelt, kunne tillade fornyelse efter forslagets § 16, stk. 4 og 5.

Til § 17

Stk. 1 svarer til den gældende lovs § 15, stk. 1, 2. pkt. Bestemmelsen om, at alkoholbevillingen skal påtegnes næringsbrevet, er bortfaldet. Meddelelse om alkoholbevilling gives ved en skrivelse fra bevillingsmyndigheden.

Stk. 2 svarer til den gældende lovs § 15, stk. 2. Dog kan afslag på ansøgning om midlertidig tilladelse ikke længere indbringes for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, jf. forslagets § 35.

Kompetencen til at give midlertidig tilladelse til at servere stærke drikke er overgået fra Københavns magistrat til Politidirektøren i København. Politiet har tidligere end magistraten kendskab til ansøgerens forhold. I de tilfælde, hvor bevillingen skal gives af Landsbevillingsnævnet, vil magistraten ikke få sagen til behandling.

Til § 18

Bestemmelserne svarer hovedsageligt til den gældende lovs § 17. I stk. 1, nr. 3, er imidlertid indført den bestemmelse, at alkoholbevillingen bortfalder, når bevillingshaveren ikke længere udnytter bevillingen. Den omstændighed, at bevillingshaveren f.eks. i tilfælde af sygdom ikke i en periode udnytter alkoholbevillingen, medfører ikke bortfald af bevillingen.

Hvis bevillingshaveren sælger den virksomhed, hvortil bevillingen var gældende, vil sælgeren kunne have brug for sin bevilling i tilfælde af, at køberen misligholder sine forpligtelser, og sælgeren må tage virksomheden tilbage. I dette tilfælde vil virksomhedens økonomiske forhold ofte være forværret. Hvis sælgerens alkoholbevilling er bortfaldet efter stk. 1, nr. 3, vil det medføre en fornyet prøvelse af de økonomiske forhold, når der ved virksomhedens tilbagetagelse skal søges en ny alkoholbevilling. Den nye bevillingsansøgning kan ledsages af en ansøgning om midlertidig tilladelse i henhold til § 17, stk. 2.

Efter stk. 1, nr. 6, er det præciseret, at alkoholbevillingen er bortfaldet, såfremt en for alkoholbevillingen stillet betingelse ikke længere er opfyldt.

Stk. 2 pålægger bevillingshaveren en underrettingspligt, når alkoholbevillingen ikke udnyttes. Det har betydning for bevillingsmyndigheden ved fremtidige ansøgninger om alkoholbevilling at have kendskab til, om restaurationer i det pågældende kvarter stadig holdes åbne.

I øvrigt er der foretaget ændringer af redaktionel karakter.

Til § 19

Bestemmelserne svarer til den gældende lovs § 18.

De sager, der efter stk. 2 er krævet indbragt for domstolene, er hidtil blevet indbragt for landsretten. Efter ændringen af §§ 224 og 225 i retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 748 af 1. december 1989, behandles sagerne ved byretten.

Efter forslaget st. 3 er det ikke længere Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, men bevillingsmyndigheden, der skal indbringe afgørelsen for domstolene.

Efter den gældende lovs § 19 skal næringsbrevet, når alkoholbevilling er bortfaldet, frataget eller frakendt, indleveres til den myndighed, der har udfærdiget bevillingen, til slettelse af bevillingspåtegningen. Denne bestemmelse foreslås ophævet, jf. bemærkningerne til § 7. I øvrigt skal alkoholbevilling efter forslaget ikke påtegnes næringsbrevet.

Til § 20

Bestemmelserne indeholder en forenkling og en modernisering i forhold til den gældende lovs § 20.

Der kræves ikke tilladelse fra politiet til drift af kantiner, uanset at der serveres øl og bordvin, men i så fald skal kantinens leder opfylde de betingelser, der er nævnt i forslaget st. 2. Politiet kan dog i henhold til stk. 5 forbyde driften af en kantine, hvis reglerne for kantinevirksomhed tilsidesættes, eller kantine drives på en måde som nævnt i § 19, stk. 1, 2. pkt. (drukkenskab m.v.).

Bestemmelsen i den gældende lovs § 20, stk. 1, 2. pkt., om fastsættelse af nærmere regler til afgrænsning af de adgangsberettigedes kreds har aldrig været anvendt og foreslås ophævet.

For at give cateringselskaber mulighed for at drive kantinevirksomhed er bestemmelsen i den gældende lovs § 20, stk. 2, 2. pkt., foreslået ophævet. Bestemmelsen om, at kantineindehaverens løn hverken helt eller delvis må fastsættes som en procentdel af omsætningen af stærke drikke, foreslås ligeledes ophævet.

Bestemmelserne i den gældende lovs § 20, stk. 4, 2. pkt., hvorefter øl og bordvin ikke må serveres uden for de i vedkommende virksomhed fastsatte spisetider, foreslås ophævet. Det må overlades til virksomheden eventuelt at fastsætte regler om, i hvilket omfang øl og bordvin må serveres inden for de i loven fastsatte åbningstider.

Bestemmelsen i den gældende lovs § 20, stk. 5, 3. pkt., om forbud mod at tilbageholde arbejds løn til dækning af skyld i kantine findes utidssvarende og foreslås ophævet.

Stk. 4 træder i stedet for den gældende lovs § 20, stk. 5, 4. og 5. pkt. I den gældende lov er det fastsat, at der ikke må finde handel sted, men at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan fastsætte bestemmelser, hvorefter der kan forhandles nærmere angivne føde- og drikkevarer, personlige fornødenheder og lignende. Bestemmelser herom findes i bekendtgørelse nr. 166 af 29. april 1970 om handel i marketenderier (kantiner). Bestemmelser om handel i kantiner foreslås optaget i loven. De foreslåede bestemmelser svarer til de gældende bestemmelser.

Bestemmelsen i den gældende lovs § 20, stk. 6, 1. og 2. pkt., foreslås erstattet med en generel bestemmelse om, at kantiner må holdes åbne fra ½ time før arbejdstidens begyndelse til 1½ time efter arbejdstidens ophør.

Anmeldelsespligten i lovens § 20, stk. 6, 4. pkt., foreslås ophævet, og det foreslås, at sammenkomster, der bekostes af vedkommende virksomhed, som hidtil kan afholdes i kantinens lukketid, samt at det-

te også skal gælde sammenkomster, der foranstalles af virksomhedens personale, uanset om sammenkomsten foranstalles af nogen organisation.

Endvidere foreslås, at lejlighedstilladelse, jf. § 22, stk. 2-7, kan gives til kantinelokaler i lukketiden til arrangementer, hvori deltager andre end de i virksomheden ansatte og disses gæster.

Til § 21

For at pensionater kan drives uden adkomst må gæster efter nr. 1 modtages i mindst 30 nætter ad gangen. Efter den gældende lovs § 21, stk. 1, nr. 1, og stk. 2 er det tilstrækkeligt, at gæster modtages i mindst 6 eller 3 nætter ad gangen. Ved at kræve, at gæster skal overnatte mindst 30 nætter ad gangen, er den form for pensionatvirksomhed, der kan betegnes som »gæsternes andet hjem«, undtaget fra kravet om næringsbrev. Modtagelse af overnattende gæster i kun 6 eller 3 dage ad gangen adskiller sig ikke fra sædvanlig hoteldrift og skal derfor drives på grundlag af næringsbrev og evt. alkoholbevilling.

Kravet i den gældende lovs § 21, stk. 3, om at stærke drikke kun må serveres i forbindelse med de faste måltider, er ikke medtaget, bl.a. fordi dets overholdelse er vanskelig at kontrollere.

Bestemmelsen i den gældende lovs § 21, stk. 1, nr. 2, om regelmæssig servering for gæster efter forudgående aftale, er udeladt, da der ikke længere synes behov for drift af sådan virksomhed.

Efter nr. 2 kræves der ikke næringsbrev ved udlejning (til turister) af værelser i private hjem, ofte inkluderet morgenmad, hvilket også kendes fra udlandet (bed and breakfast). Bestemmelsen omfatter dog kun udlejning i begrænset omfang, og der må kun serveres morgenmåltid. Der må ikke serveres stærke drikke.

Til § 22

Lejlighedstilladelse er med de nedenfor nævnte undtagelser påkrævet ved enkeltstående arrangementer, hvor der udøves en af loven omfattet virksomhed. Efter forslaget omfatter loven erhvervsvirksomhed og enkeltstående arrangementer, uanset at disse ikke kan anses for erhvervsvirksomhed, samt endvidere efter § 1, stk. 2, virksomhed i foreninger, når virksomheden udadtil fremtræder som erhvervsvirksomhed, eller der serveres stærke drikke for medlemmerne mod betaling.

Der er tilfælde, hvor lejlighedstilladelser ikke bør gives, fordi der foreligger egentlig restaurationsvirksomhed. Dette vil f.eks. være tilfældet, hvis samme person systematisk, ofte og til samme lokalitet søger tilladelse til arrangementer, der afholdes for ansøge-

rens regning. I sådanne situationer bør ansøgeren henvises til at søge næringsbrev og eventuel alkoholbevilling i henhold til forslaget §§ 2 og 10.

Der kræves ikke lejlighedstilladelse ved fester, møder og lignende for en snæver kreds af personer, der har tilknytning til hinanden.

I disse tilfælde vil vareindkøb normalt ske for regning af den, der afholder festen, d.v.s. selskabsværten, og den antagne medhjælp vederlægges alene for udført arbejde, d.v.s. madlavning, servering, rengøring m.v.

Forslaget i stk. 1 tilsigter at forenkle reglerne om lejlighedstilladelser, således at f.eks. mindre arrangementer af foreningsmæssig karakter kan afholdes uden tilladelse. For at sikre, at de nævnte arrangementer ikke får en mere professionel karakter, og at ordensmæssige hensyn kan varetages, foreslås det, at der i tilfælde, hvor der serveres stærke drikke, kun må serveres øl af skattekasse I og bordvin, at serveringen skal foregå indendørs, og at deltagerantallet begrænses. Sådanne antalsmæssige begrænsninger kendes i andre love eller dertil knyttede regler inden for brandlovgivningen. Ved en begrænsning af deltagerantallet til 150 personer forventes det, at en stor del af de hidtidige arrangementer falder uden for tilladelsessystemet, men det sikres, at de arrangementer, som enten er af så stort omfang, at der kan være behov for professionel restauratørbistand eller som kan give ordensmæssige problemer af større omfang, fortsat kræver forudgående tilladelse, således at der kan stilles vilkår herfor.

Efter forslaget skal der ikke kræves tilladelse til arrangementer, hvor der er tale om enkel bespisning, og der ikke serveres stærke drikke. Tilladelse kræves således f.eks. ikke til de ofte forekommende arrangementer, hvor der alene serveres kaffe, te, brød og kager. Politiet skal dog inden 3 dage underrettes om arrangementer, der afholdes udendørs. Begrundelsen herfor er, at nogle af disse arrangementer kan give ordensmæssige problemer, og at det derfor er af betydning, at politiet på forhånd har kendskab til arrangementet.

Forslaget om, at politiet efter stk. 1 kan fastsætte vilkår eller forbyde arrangementet, vil kunne anvendes også i tilfælde, hvor politiet, uanset at arrangementet ikke på forhånd skal anmeldes til politiet, alligevel får kendskab hertil. Har der ved et arrangement været problemer af ordensmæssig art, vil politiet på forhånd kunne forbyde fremtidige arrangementer af lignende art.

Af sproglige grunde er udtrykket i den gældende lovs § 22 »en dertil udpeget person« ændret til »en person«. Der er ikke derved tilsigtet nogen ændring

for så vidt angår spørgsmålet om, hvem der kan få lejlighedstilladelse.

På grund af en i de senere år opstået tvivl om fortolkning af ordene »fortrinsvis en restauratør« i den gældende lovs § 22, stk. 1, foreslås det, at disse ord udgår af bestemmelsen. I stedet er det angivet, ved hvilke lejligheder det ikke kan forlanges, at lejlighedstilladelse meddeles en bevillingshaver (restauratør).

Bevillingshavere har efter forslaget ikke fortrinsret til at forestå de arrangementer, der er omfattet af stk. 1 og stk. 2.

Efter stk. 3 kan lejlighedstilladelse gives til en person, der har alkoholbevilling, enten til denne alene eller sammen med en person, der er fyldt 25 år. Hovedreglen ved sådanne større arrangementer er således, at en bevillingshaver skal medvirke. Krav om en bevillingshavers medvirken kan dog fraviges, såfremt ingen bevillingshaver inden for politikredsen vil påtage sig serveringen, eller såfremt der efter politiets opfattelse foreligger særlige forhold. Ved politiets vurdering heraf kan f.eks. indgå, om arrangementet har et velgørende formål, eller om arrangementet har karakter af en årligt tilbagevendende festlighed, der gennem årene har været afholdt af arrangøren selv, uden at der har været rejst kritik heraf fra restauratørside, og uden at der har været problemer af ædruelighedsmæssig eller ordensmæssig karakter. Det er fastsat, at tilladelse, hvis den ikke gives til en bevillingshaver, kun kan gives til personer, der er fyldt 25 år, og at serveringspersonalet skal være fyldt 18 år, hvis der serveres stærke drikke.

Politiet kan altid kræve, at servering forestås af en restauratør, såfremt det skønnes påkrævet ud fra ædruelighedsmæssige eller ordensmæssige hensyn.

Skatteministeriet har oplyst, at ved velgørende arrangementer kan der kun meddeles fritagelse for moms, hvis tilladelsen til et arrangement gives til en organisation eller andre, der ikke selv driver virksomhed med salg af de varer, som skal sælges momsfrit, jf. bekendtgørelse nr. 456 af 19. juni 1990 om fritagelse for afgiftspligt efter momsloven for velgørende arrangementer.

Efter forslaget til stk. 3 vil lejlighedstilladelse eventuelt kunne gives til en bevillingshaver (restauratør) og en af en velgørende forening udpeget person i fællesskab. Herefter optræder begge parter i juridisk forstand som arrangør efter restaurationsloven med de forpligtelser, dette medfører. Skatteministeriet har oplyst, at der på dette grundlag i disse tilfælde vil kunne indrømmes momsfrigørelse til velgørende foreninger.

Efter stk. 4 foreslås, at Erhvervs- og Selskabssty-

relsen kan fastsætte bestemmelser om gebyr for lejlighedstilladelser.

Neden for gives en oversigt over de forskellige typer af arrangementer, der vil kunne forekomme efter forslaget til § 22:

- 1) Serveringen omfatter brød, kager, is, pølser, burgers, smørrebød og lignende enkel bespisning samt drikkevarer, dog ikke stærke drikke. Afholdes indendørs. Ingen begrænsning af deltagerantal. Den ansvarlige skal være fyldt 18 år. Politiet skal ikke underrettes om arrangementet.
- 2) Serveringen som under 1). Afholdes udendørs. Ingen begrænsning af deltagerantal. Den ansvarlige skal være fyldt 18 år. Politiet skal underrettes senest 3 dage før afholdelsen.
- 3) Serveringen omfatter de under 1) nævnte spisevarer samt drikkevarer og tillige stærke drikke, men kun øl af skattekategori I og bordvin. Afholdes indendørs. Deltagerantal højst 150 personer. Den ansvarlige skal være fyldt 25 år. Politiet skal ikke underrettes om arrangementet.
- 4) Serveringen som under 3). Hvis indendørs med flere end 150 deltagere eller udendørs kræves tilladelse efter stk. 2.
- 5) Serveringen omfatter de under 1) nævnte spisevarer samt drikkevarer og tillige stærke drikke, herunder andre stærke drikke end øl af skattekategori I og bordvin. Uanset indendørs eller udendørs og uanset deltagerantallet kræves tilladelse efter stk. 3.
- 6) Serveringen omfatter andre end de under 1) nævnte spisevarer og/eller andre stærke drikke end øl af skattekategori I og bordvin. Uanset indendørs eller udendørs og uanset deltagerantallet kræves tilladelse efter stk. 3.

Til § 23

Stk. 1 svarer til den gældende lovs § 23, stk. 1.

Efter stk. 2 kan der uden politiets tilladelse sælges stærke drikke fra automater i restaurationslokaler med alkoholbevilling og i kantiner. I kantiner må der kun sælges øl og bordvin fra automater. Den daglige drift af sådanne virksomheder skal ifølge lovens § 8, jf. § 15, og § 20 ledes af indehaveren selv eller en bestyrer, der under strafansvar er forpligtet til at lede virksomheden i overensstemmelse med lovens bestemmelser, jf. § 37.

I stk. 3 er indført en hjemmel for politiet til i visse tilfælde at forbyde opstilling af automater, hvorfra der kan købes stærke drikke.

Til § 24

Forslagets stk. 1 svarer til den gældende lovs § 24, stk. 1, 1. pkt.

Efter forslaget's stk. 2, nr. 1, er politiets tilladelse ikke længere påkrævet for, at næringsdrivende, der i væsentlig omfang fremstiller eller forhandler stærke drikke, vederlagsfrit må servere smagsprøver i deres forretningslokaler eller på udstillinger. Denne form for markedsføring er omfattet af de retningslinier, som Forbrugerombudsmanden den 27. juli 1990 har udstedt vedrørende markedsføring af øl, vin, spiritus og andre alkoholholdige drikkevarer.

Ved forslaget's stk. 2, nr. 3, er der skabt hjemmel til vederlagsfri udlevering af stærke drikke ved receptioner, jubilæer og lignende enkeltstående tilfælde. Det vil f.eks. kunne være ved enkeltstående salg fremstød. Bestemmelserne i stk. 2, nr. 3, omfatter foruden butikker også andre forretningslokaler, f.eks. for pengeinstitutter.

Politiet kan imidlertid, hvis forholdene giver anledning dertil, forbyde udlevering af stærke drikke, jf. forslaget's stk. 3. At udlevering af stærke drikke mod vederlag ikke må ske, hvis det har karakter af servering, følger af forslaget's § 10, stk. 1, jf. § 1, stk. 3.

Stk. 4 svarer til den gældende lovs § 24, stk. 3, med en redaktionel ændring som følge af den foreslåede ændring af § 29, stk. 1.

En forudsætning for, at en næringsdrivende efter stk. 2, nr. 1, vederlagsfrit må udlevere stærke drikke, er, at dennes salg af stærke drikke i forhold til den samlede omsætning eller absolut set er af væsentlig omfang. Der vil ikke som efter de gældende bestemmelser kunne stilles krav om, at udleveringen af smagsprøver skal foretages af personale uddannet inden for vin- og spiritusbranchen eller specielt instrueret om egenskaberne ved den vare, hvoraf prøver udleveres. Denne forudsætning er nævnt i cirkulære nr. 71 af 18. april 1980 om tilladelse til vederlagsfri udlevering af smagsprøver af stærke drikke i forretningslokaler m.v. Cirkulæret bortfalder ved lovens ikrafttræden.

Til § 25

Den gældende lovs § 25 giver hjemmel til at fastsætte regler om indretning og benyttelse af lokaler i en række forhold. I medfør heraf er udstedt bekendtgørelse nr. 528 af 10. december 1971 om forskrifter for udøvelse af restaurationsvirksomhed i skibe og tog og bekendtgørelse nr. 483 af 27. september 1974 om restaurations- og hotellokaler m.v. Disse bekendtgørelser bortfalder ved lovens ikrafttræden. Da de hensyn, der skal iagttages, i vidt omfang varetages i anden lovgivning, har man ment, at der ikke i med-

før af restaurationsloven skal fastsættes regler om forhold, der allerede varetages i anden lovgivning. Der er efter forslaget hjemmel til at fastsætte regler om lokaler i tilfælde, hvor det er påkrævet, fordi anden lovgivning ikke har bestemmelser herom.

Til § 26

Bestemmelserne indeholder en regulering af adgangen til i restaurationer at opstille spilleautomater, såvel gevinstgivende som ikke gevinstgivende automater. Opstilling i en restauration af mere end 3 spilleautomater kræver politiets tilladelse. Bevillingsmyndigheden kan dog ud fra ædruelighedsmæssige, samfundsmæssige, ordensmæssige eller dermed sammenhængende hensyn som betingelse for at give alkoholbevilling, jf. forslaget's § 10, stk. 2, 4. pkt., have fastsat, at ingen spilleautomater eller kun et mindre antal må opstilles.

Indførelsen af kravet om tilladelse til også at opstille ikke gevinstgivende spilleautomater ud over et vist antal har sin baggrund i den stærke udvikling i antallet af opstillede automater og i brugen af disse automater, der har vist sig lige så tiltrækkende som gevinstgivende spilleautomater.

De gældende bestemmelser om spilleautomater findes i Justitsministeriets cirkulære nr. 16 af 4. februar 1988 om offentlige forlystelser. Cirkulæret giver bl.a. regler om, at gevinstgivende spilleautomater skal være godkendt af et prøveinstitut, og om i hvilken form gevinster må udbetales.

Efter forslaget's stk. 3 kan justitsministeren fastsætte regler om spilleautomater, herunder om opstilling, benyttelse, godkendelse og syn af spilleautomater. Det er en forudsætning, at de opstillede spilleautomater, såvel gevinstgivende som ikke gevinstgivende, opfylder de bestemmelser, som Justitsministeriet fastsætter.

Da bestemmelsen i lovens § 26, stk. 2, hvorefter kommunalbestyrelsen bestemmer, hvilken afgift der skal betales for tilladelse til gevinstgivende spilleautomater, har skabt uensartede afgifter i de forskellige kommuner, foreslås det i stk. 4-6, at der fastsættes et højestebeløb for de afgifter, som kommuner kan opkræve. Da der er tale om en kommunal skat, skal højestebeløbet for afgiften fastsættes i loven.

Det foreslås, at der ikke skal tilladelse fra politiet til offentlig dans. Som hidtil kræves tilladelse til optræden for offentligheden, jf. forslaget's § 26, stk. 7. Levende musik anses ikke for optræden, men vil ligesom offentlig dans m.v. kunne forbydes efter stk. 8.

F. t. l. om restaurations- og hotelvirksomhed m.v.

Til § 27

»Serveringssteder« omfatter såvel forretningssteder med alkoholbevilling som andre serveringssteder, hvor der serveres stærke drikke, f.eks. i henhold til lejlighedstilladelse.

Bestemmelserne svarer til gældende praksis, jf. Vestre Landsrets domme i UfR 1982 s. 889 og 1983 s. 792. De øvrige ændringer er med undtagelse af stk. 3 af redaktionel karakter.

Stk. 3 er ny. Ved afholdelse af arrangementer, der ikke er omfattet af restaurationsloven, f.eks. sølvbryllupper og konfirmationer, der afholdes af private i selskabslokaler, stilles der ikke krav til serveringspersonalets alder. Afholdes festen derimod i en restauratørs selskabslokaler, skal serveringspersonalet være fyldt 18 år.

Med forslaget gives restauratører samme mulighed for at anvende yngre serveringspersonale ved servering i selskabslokaler, idet det foreslås, at alderskravet på 18 år ophæves ved servering i restaurations selskabslokaler. Begrebet »selskabslokaler« er omtalt i bemærkningerne til § 29, stk. 5.

Til § 28

Stk. 1 fastsætter lukketiden fra kl. 2 til kl. 5, hvor den gældende lovs § 28, stk. 1, fastsætter lukketiden fra kl. 24 til kl. 5. Iøvrigt er stk. 1 uændret.

Stk. 2 svarer til den gældende lovs § 28, stk. 4. Ændringen er af redaktionel karakter.

Stk. 3 svarer til den gældende lovs § 28, stk. 2, bortset fra at kompetencen til at tillade længere åbningstid er flyttet fra politiet til den stedlige bevillingsmyndighed. Dog kræves samtykke fra politiet for at tillade længere åbningstid. Udtrykket »den stedlige bevillingsmyndighed« anvendes for at tilkendegive, at kompetencen til at tillade længere åbningstid ikke tilkommer Landsbevillingsnævnet, uanset om dette nævn afgør, om alkoholbevilling kan gives.

Efter stk. 4 kan den stedlige bevillingsmyndighed med politiets samtykke tillade, at et mindre antal restaurationer har åbent hele døgnet, men det fremgår af bestemmelsens udformning, at bevillingsmyndighedens kompetence hertil er mere snæver end den kompetence, der tilkommer kommunalbestyrelse og politi efter den gældende lovs § 28, stk. 3. Restaurationer omfattet af denne bestemmelse kan f.eks. være restaurationer med gode lokaleforhold, hvor der er mulighed for spisning eller en vis underholdning.

Tilladelse efter stk. 4 kan eventuelt begrænses til kun at gælde nætterne efter fredage og lørdage og før helligdage.

Da kompetencen til at meddele tilladelse i medfør af stk. 3 og 4 er tillagt den stedlige bevillingsmyndighed, kan den, der søger alkoholbevilling, i almindelighed søge tilladelse til forlænget åbningstid hos samme myndighed og få svar på begge ansøgninger samtidig, hvilket har betydning for en eventuel beslutning om køb af en restaurationsvirksomhed. Da også politimæssige hensyn har betydning, foreslås, at afgørelsen træffes med samtykke fra politiet.

Efter stk. 5 kan den stedlige bevillingsmyndighed ud fra miljømæssige hensyn bestemme, at en restauration skal lukke før kl. 2. Der kan f.eks. tages hensyn til miljøet, hvis en restauration tænkes åbnet i et decideret boligområde. Af hensyn til restauratørens investering i virksomheden, skal afgørelse træffes, inden virksomheden påbegyndes.

Stk. 6 er ny. I modsætning til stk. 5 omhandler stk. 6 igangværende virksomheder. Indførelse af den sene lukketid kl. 2 er forårsaget af, at der meddeles tilladelser til forlænget åbningstid til meget forskellige tidspunkter og i ret vidt omfang til kl. 1 og til kl. 2. Dette kan medføre natteuro og ordens- og færdselsmæssige problemer, når gæsterne ved en restaurations lukketid bevæger sig hen til en anden restauration med en senere lukketid. Disse problemer forventes mindsket, når den almindelige lukketid er kl. 2. Dette er også baggrunden for, at beføjelsen til at tillade forlænget åbningstid efter stk. 4 er forholdsvist begrænset.

Det er hensigtsmæssigt, at der kan gribes ind, hvis denne sene lukketid for enkelte restaurationer skulle medføre ordens- eller ærdelighedsmæssige problemer. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis restaurationen ligger i et beboelseskvarter.

Stk. 7 er ny. Der vil herefter være mulighed for øjeblikkelig indgriben, hvis den sene lukketid giver anledning til ordens- eller ærdelighedsmæssige problemer, uden at der foreligger forhold som efter § 19 kan føre til fratagelse af alkoholbevillingen. Ved at begrænse åbningstiden i en kortere periode gives der bevillingshaveren tilskyndelse til at søge de forhold, der gav anledning til indgriben, bragt i orden.

Den stedlige bevillingsmyndighed træffer også afgørelse efter stk. 3-7 om åbningstiden for virksomheder, der har fået alkoholbevilling af Landsbevillingsnævnet, eller som drives i henhold til næringsbrev som restauratør og hotelvært uden alkoholbevilling.

Stk. 8 svarer til den gældende lovs § 28, stk. 5, dog at 2. pkt., hvorefter restaurationens vinduer i lukketiden ikke uden politiets tilladelse må være tildækket, er udgået.

Ved siden af lukketidsreglerne gælder arbejdsmiljølovgivningens regler om unges aften- og natarbejde.

de. Det kræves, at unge under 18 år skal have en samlet hvileperiode på mindst 12 timer i døgnet, jf. § 61, stk. 1, i arbejdsmiljøloven. Hvileperioden for unge på 15 år beskæftiget i restaurationer, hoteller og lignende skal omfatte tidsrummet fra kl. 22.00 til kl. 6.00 og for unge fra 16 til 18 år tidsrummet fra kl. 24.00 til kl. 6.00, jf. § 6 i Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 465 af 25. oktober 1985 om unges aften- og natarbejde.

Til § 29

Bestemmelserne svarer til den gældende lovs § 29, bortset fra at stk. 1, 1. pkt., nr. 2, stk. 2 og stk. 3, ikke er medtaget.

Efter stk. 5 må der i selskabslokaler serveres stærke drikke for personer, der ikke er fyldt 18 år. Selskabslokaler omfatter særskilte lokaler i tilknytning til restaurationer og tillige restaurationslokaler, hvis restaurationslokalerne benyttes af et sluttet selskab, forudsat at der ikke er adgang til lokalerne for offentligheden. Lokaler, der udlejes til selskaber, der selv sørger for serveringen, er ikke omfattet af loven, jf. bemærkningerne til § 1, og loven vil derfor heller ikke være til hinder for, at der i sådanne lokaler serveres stærke drikke for personer, der ikke er fyldt 18 år.

Bestemmelsen i den gældende lovs § 29, stk. 1, 1. pkt., nr. 2, hvorefter det er forbudt at servere eller lade servere stærke drikke for personer, der ved det offentlige foranstaltning er under afvænningsbehandling for spiritusmisbrug, er meget vanskelig for restauratører at administrere, da disse sjældent har mulighed for at gøre sig bekendt med, om en gæst skulle være undergivet en sådan behandling. Bestemmelsen foreslås ophævet.

Bestemmelsen i den gældende lovs § 29, stk. 2, hvorefter bevillingshaveren eller dennes stedfortræder, når nogen er blevet beruset i en restauration, skal drage omsorg for, at han under betryggende ledsagelse bringes hjem eller til en politistation, forekommer at være overflødig, da straffeloven indeholder tilstrækkeligt værn for personer i hjælpeløs tilstand. Bestemmelsen foreslås derfor ophævet.

Bestemmelsen i den gældende lovs § 29, stk. 3, hvorefter politiet kan forbyde bevillingshaveren og de i restaurationen ansatte at nyde stærke drikke sammen med gæsterne, benyttes ikke i praksis. Bestemmelsen foreslås ophævet.

Til § 30

Bestemmelsen er ændret, således at den ikke alene omfatter restaurations- og hotelvirksomheder, der ikke har alkoholbevilling, men alle af loven omfatte-

de virksomheder, der ikke har alkoholbevilling eller ikke er omfattet af § 20, § 21, nr. 1, eller § 22, stk. 8.

Herefter omfatter bestemmelsen også forsamlingshuse, når de drives på grundlag af næringsbrev som restauratør og hotelvært, men uden alkoholbevilling. Det har under den gældende lov været antaget, at § 30 ikke fandt anvendelse på sådanne forsamlingshuse, fordi de ikke kunne betragtes som restaurations- og hotelvirksomheder, jf. cirkulære nr. 172 af 21. september 1971 til politidirektøren i København og samtlige politimestre om § 30, stk. 1, i restaurations- og hotelloven.

Forsamlingshuse og andre lokaler, hvor der ikke drives virksomhed på grundlag af næringsbrev som restauratør og hotelvært, men som alene udlejes til selskaber, der selv sørger for serveringen, møder og lignende, er ikke omfattet af loven og derfor ikke af forbudene i § 30.

Endvidere er af den gældende lovs § 30 udgået stk. 1, nr. 1, der må betragtes som overflødig, idet den omstændighed, at der i de pågældende virksomheder ikke må serveres stærke drikke, fremgår af lovens § 11, stk. 1, 1. pkt. (forslagets § 10, stk. 1).

Til § 31

Bestemmelserne svarer til den gældende lovs § 31, bortset fra at stk. 3 ikke er medtaget ud fra den betragtning, at et forbud mod udbetaling og fordeling af arbejdsløn i restaurationer og kantiner virker formynderisk og utidssvarende.

Til § 32

De tilsvarende bestemmelser findes i § 7 i bekendtgørelse nr. 483 af 27. september 1974 om restaurations- og hotellokaler m.v. Denne bekendtgørelse foreslås ophævet, jf. bemærkningerne til § 25. For at politiet skal have hjemmel til at gribe ind, hvis der i en restauration er forhold, der forstyrrer den offentlige orden, er det nødvendigt, at bestemmelsen optages i loven, idet politivedtægterne ikke gælder for restaurationslokaler.

Til § 33

Bestemmelsen svarer til den gældende lovs § 10, stk. 1. Ændringen er af redaktionel karakter. Bestemmelsen giver mulighed for at stille begrænsninger eller betingelser, der er motiveret af de hensyn, som loven skal varetage.

Til § 34

Bestemmelsen svarer til den gældende lovs § 10,

stk. 2, 1. og 2. pkt., og stk. 3, bortset fra den i stk. 1 nævnte henvisning til undtagelserne i § 35.

Til § 35

Bestemmelsen undtager fra klageadgang nogle af de afgørelser, som er truffet af politimesteren, politidirektøren eller Københavns magistrat. Det drejer sig bl.a. om afgørelser, der beror på et skøn over lokale forhold, som den lokale myndighed er bedre egnet til at udøve end den centrale myndighed. Indskrænkningen i klageadgangen medfører endvidere, at dobbeltadministration undgås, hvorved der opnås en administrativ forenkling.

Afgørelser om fratagelse af retten til at drive næring på grund af betydelig forfalden gæld til det offentlige kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, idet sådanne afgørelser kan forlanges indbragt for domstolene.

Til § 36

Bestemmelsen træder i stedet for den gældende lovs § 10, stk. 2, 3. pkt. Den gældende lovs bestemmelse blev indsat i loven ved lov nr. 851 af 23. december 1987 i forbindelse med, at administrationen af restaurationsloven fra 1. januar 1988 blev overført fra Industriministeriet til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Bestemmelsen har ikke været anvendt, men det foreslås, at man bevarer muligheden for at kunne fastsætte, at visse afgørelser skal kunne indbringes for et ankenævn.

Til § 37

Da bestemmelserne i kapitel 4, 5 og 6 også vil gælde offentlige institutioners virksomhed, er det fundet, at bødeansvar i lighed med, hvad der gælder for aktieselskaber, anpartsselskaber, andelsselskaber og lignende, må kunne pålægges staten eller en kommune, herunder også en amtskommune, og stk. 5 og 6 foreslås derfor ændret i overensstemmelse hermed.

I stk. 6 foreslås, at 1. pkt. også omfatter kantineindehavere og disses bestyrere. Disses strafansvar er i den gældende lov fastsat såvel i § 20, stk. 5, som i § 32, stk. 5. Der tilsigtes ikke hermed nogen realitetsændring, men alene en redaktionel ændring af § 32, stk. 5, i forbindelse med forslaget til ændring af § 20.

Ændringerne i stk. 1 er en konsekvens af den ændrede formulering af de enkelte paragraffer. § 21 er ikke medtaget. Drives der virksomhed, uden at betingelserne i § 21 er opfyldt, vil der foreligge en overtrædelse af § 2, stk. 1. Serveres der i de i § 21, nr. 2, nævnte virksomheder stærke drikke, foreligger tillige en overtrædelse af § 10, stk. 1.

Til § 38

Bestemmelsen svarer til den gældende lovs § 33.

Til § 39

Det følger af stk. 2, at tidligere udstedte bekendtgørelser, cirkulærer m.v. bortfalder ved lovens ikrafttræden.

Bestemmelsen i stk. 3 er en følge af, at der efter § 2, stk. 1, kræves næringsbrev til hvert forretningssted.

Efter stk. 5 foreslås, at tilladelser givet inden lovens ikrafttræden til at holde restaurationer åbne længere end til kl. 2 bortfalder 2 år efter lovens ikrafttræden. Der gives herved en frist til at indrette sig på de nye lukketider.

Efter forslaget § 28, stk. 1, gives der en almindelig adgang til at holde restaurationer åbne til kl. 2, medens den gældende lovs § 28, stk. 1, alene giver adgang til at holde åbent til kl. 24. Efter forslaget § 28, stk. 5, kan den stedlige bevillingsmyndighed, inden en virksomhed påbegyndes, bestemme, at restaurationen skal lukke på et tidligere tidspunkt end kl. 2, hvis det er påkrævet af miljømæssige hensyn. Forslagets § 39, stk. 6, giver mulighed for også at træffe sådan afgørelse for så vidt angår en igangværende virksomhed. Afgørelsen skal dog være truffet senest 1 år efter lovens ikrafttræden.

Frikommuneregulativer, som er godkendt i henhold til frikommunelovens § 21 b, bortfalder. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 10.

Til § 40

Det foreslås, at den gældende lovs § 35, stk. 2, hvorefter loven kan sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger, udgår. Reglerne er fra 1985 fastsat af Grønlands Hjemmestyre. Der gælder Landstingslov nr. 7 af 16. november 1984 om restaurations- og hotelvirksomhed i Grønland.